

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

“ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ”

Του

ΑΣΤΕΡΙΟΥ ΚΑΖΛΑΡΗ

Επιβλέπων Καθηγητής: Παναγιώτης Ταχυνάκης

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος
στην

Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική

Θεσσαλονίκη 2018

Ο συγγραφέας βεβαιώνει ότι το περιεχόμενο του παρόντος έργου είναι αποτέλεσμα προσωπικής εργασίας και ότι έχει γίνει η κατάλληλη αναφορά στην εργασία τρίτων, όπου κρίθηκε απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Οι απόψεις της παρούσας εργασίας εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο, οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στον αναγνώστη και αφορούν την αγροτική εκμετάλλευση είναι εμπιστευτικές.

Αστέριος Καζλάρης

Πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Θεσσαλονίκη 2018

Ευχαριστίες

στον γεωργοκτηνοτρόφο Δημήτριο Κοντοβά,

στον γεωπόνο Εμμανουήλο Νταλό,

στην λογίστρια-φοροτεχνικό Ελένη Καραλή,

στην επίκουρη καθηγήτρια ΑΠΘ Μαρία Παρταλίδου,

στον επιβλέπων καθηγητή Παναγιώτη Ταχυνάκη και

στο σύνολο των καθηγητών του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών

‘‘Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική’’ του τμήματος Λογιστικής και

Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας,

*για τις γνώσεις που μου μεταλαμπάδευσαν και χρησιμοποίησα στην συγκεκριμένη
εργασία.*

Αφιερωμένη,

στην οικογένεια μου που στήριξε τις σπουδές μου,

φροντίζοντας την καλύτερη δυνατή μόρφωση μου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Την παρούσα διπλωματική εργασία εισηγείται ο κ Αστέριος Καζλάρης. Αποτελεί την μεταπτυχιακή εργασία, που γίνεται στα πλαίσια του τέταρτου και τελευταίου εξαμήνου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ‘Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική’ του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι για την αποφοίτηση από το πρόγραμμα. Επιτηρητής στο παρών εγχείρημα είναι ο Καθηγητής του τμήματος κ. Παναγιώτης Ταχυνάκης.

Επιλέχθηκε το συγκεκριμένο θέμα, καθώς από την παιδική ηλικία ακόμη, ασχολούμαι με την γεωργία-κτηνοτροφία. Μεγάλωσα σε μια οικογένεια που δραστηριοποιείται δευτερεύον στην αγροτική εκμετάλλευση και πλέον εκπροσωπώ την τρίτη γενιά ενασχόλησης στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Δεδομένων των παραπάνω, μέσω των γνώσεων και των εμπειριών που αποκόμισα από τις προπτυχιακές σπουδές μου, την διετή φοίτηση στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, καθώς και την συνολική εμπειρία από την συναναστροφή με γεωργοκτηνοτρόφους στον επαγγελματικό χώρο, να προβώ στη λογιστική παρακολούθηση μια αγροτικής εκμετάλλευσης.

Ειδικότερα, αποφασίστηκε η δημιουργία ενός βιβλίου λογιστικής παρακολούθησης σε υπάρχων αγροτική επιχείρηση στην περιοχή της Γαλάτιστας Χαλκιδικής, το οποίο θα τροφοδοτεί με τις απαραίτητες πληροφορίες τον διαχειριστή αυτής. Γενεσιουργός αιτία αυτού του εγχειρήματος, να απεικονίσει με τη μέγιστη δυνατή σαφήνεια την αγροτική εκμετάλλευση, παρέχοντας παράλληλα ένα χρήσιμο εργαλείο, στη λήψη αποφάσεων και στην στρατηγική που θα ακολουθήσει ο επιχειρηματίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	12
1.1 Η Έννοια Της Εργασίας.....	12
1.2 Το Ερευνητικό Ερώτημα.....	12
1.3 Η Δομή Της Παρούσας Εργασίας	13
1.4 Στόχος Της Παρούσας Εργασίας.....	14
2. ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	16
2.1 Εισαγωγή.....	16
2.2 Η Συλλογιστική Πορεία Του Εισηγητή Της Εργασίας.....	16
2.3 Αρθρογραφική Επισκόπηση.....	17
2.4 Σύνοψη.....	18
3. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ.....	20
3.1 Εισαγωγή.....	20
3.2 Η Έννοια Της Αγροτικής Λογιστικής.....	20
3.3 Η Ιστορική Εξέλιξη Της Αγροτικής Λογιστικής.....	21
3.4 Η Απογραφή Στην Αγροτική Λογιστική.....	22
3.5 Λογιστικό Σχέδιο Στην Αγροτική Λογιστική.....	23
Αγροτικές/ Γεωργικές Εγγραφές.....	24
Λογαριασμοί Στην Αγροτική Λογιστική.....	25
3.6 Ισολογισμός.....	27
3.7 Φορολογικό Καθεστώς Αγροτών.....	31
3.8 Σύνοψη.....	32
4. ΒΙΒΛΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ.....	33
4.1 Εισαγωγή.....	33
4.2 Σύνθεση Αγροτικής Εκμετάλλευσης Και Της Οικογένειας.....	33

Σχέδιο παραγωγής Αγροτικής Εκμετάλλευσης.....	33
Σύνθεση Οικογένειας Και Απασχόληση Κάθε Μέλους Αυτής.....	34
4.3 Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσης.....	35
Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Εδάφους, Βοσκών Και Φυσικών Λειμώνων.....	35
Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Εργείων Βελτιώσεων.....	36
Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Αγροτικών Κατασκευών.....	37
Απογραφή και εκτίμηση πολυετών καλλιεργειών (άνευ εδάφους).....	38
Απογραφή και εκτίμηση αξίας ζώων παραγωγής.....	38
Απογραφή και εκτίμηση αξίας μηχανημάτων και εργαλείων.....	40
Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Μεταβλητού Κεφαλαίου, Συνδεδόμενου Με Το Δεδομένο Σχέδιο Παραγωγής Της Αγροτικής Εκμετάλλευσης.....	42
Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων Ανηκόντων Σε Τρίτους.....	42
Απογραφή Δανείων Και Οφειλών Αναφερόμενων Σε Μορφές Σταθερού Κεφαλαίου Και Στο Συνδεδόμενο Με Το Δεδομένο Σχέδιο Παραγωγής Μεταβλητό Κεφάλαιο.....	43
Συνοπτική Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Αγροτικής Εκμετάλλευσης.....	44
4.4 Βιβλίο Λογαριασμών Κλάδων Και Μέσων Παραγωγής Αγροτικής Εκμετάλλευσης.....	45
Λογαριασμοί Απλών Και Σύνθετων Κλάδων Φυτικής Παραγωγής.....	45
Λογαριασμοί Απλών Και Σύνθετων Κλάδων Ζωικής Παραγωγής.....	58
4.5 Ανάλυση Και Ερμηνεία Αγροτικών Λογαριασμών.....	65
Υπολογισμός Ακαθάριστης Προσόδου Της Εκμετάλλευσης.....	65
Παραγωγικές Δαπάνες Της Εκμετάλλευσης.....	67
Οικονομικά Αποτελέσματα.....	69
4.6 Σύνοψη.....	70

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ.....	71
5.1 Συμπεράσματα.....	71
5.2 Περιορισμοί – Προβληματισμοί – Δυσκολίες.....	72
5.3 Προτάσεις Για Μελλοντική Έρευνα.....	73
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΑΡΘΟΓΡΑΦΙΑ.....	74
Α. Διαδικτυακές Πηγές.....	74
Β. Βιβλιογραφικές Πηγές.....	76

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

1. Πίνακας 1: Κλάδοι Ζωικής Παραγωγής	σελ. 33
2. Πίνακας 2: Κλάδοι Φυτικής Παραγωγής	σελ. 34
3. Πίνακας 3: Σύνθεση Οικογένειας	σελ.34
4. Πίνακας 4: Απογραφή Αξίας Εδάφους	σελ. 35
5. Πίνακας 5: Απογραφή Εγγείων Βελτιώσεων	σελ. 36
6. Πίνακας 6: Απογραφή Αγροτικών Κατασκευών	σελ. 37
7. Πίνακας 7: Απογραφή Πολυετών Καλλιεργειών	σελ.38
8. Πίνακας 8: Απογραφή Ζώων Παραγωγής	σελ. 39
9. Πίνακας 9: Απογραφή Μηχανημάτων Και Εργαλείων	σελ. 40
10. Πίνακας 10: Απογραφή Μεταβλητού Κεφαλαίου	σελ. 42
11. Πίνακας 11: Απογραφή Περιουσιακών Στοιχείων Ανήκοντα Σε Τρίτους	σελ. 42
12. Πίνακας 12: Απογραφή Δανείων Και Οφειλών	σελ. 43
13. Πίνακας 13: Συνοπτική Απογραφή Αξίας Αγροτικής Εκμετάλλευσης	σελ. 44
14. Πίνακας 14: Λογαριασμός 31 στρεμμάτων σιταριού	σελ. 45
15. Πίνακας 15: Λογαριασμός Καλλιέργειας 25 στρεμμάτων βάμβακος	σελ. 48
16. Πίνακας 16: Λογαριασμός Καλλιέργειας 72 Στρεμμάτων Μηδικής	σελ. 51
17. Πίνακας 17: Λογαριασμός Καλλιέργειας 20 Στρεμμάτων Ελιάς	σελ. 55
18. Πίνακας 18: Λογαριασμός Εκτροφής 550 Προβάτων Γαλακτοπαραγωγής	σελ.59
19. Πίνακας 19: Λογαριασμός Εκτροφής 72 Προβάτων Γαλακτοπαραγωγής	σελ.60
20. Πίνακας 20: Λογαριασμός Εκτροφής 20 Κριών Αναπαραγωγής	σελ. 62
21. Πίνακας 21: Λογαριασμός Εκτροφής 90 Αρνιών Πάχυνσης	σελ. 63
22. Πίνακας 22: Ακαθάριστη Πρόσοδος Της Εκμετάλλευσης	σελ. 65
23. Πίνακας 23: Παραγωγικές Δαπάνες Της Εκμετάλλευσης	σελ. 67
24. Πίνακας 24: Οικονομικά Αποτελέσματα	σελ. 69

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1. Διάγραμμα 1: Απογραφή- Αγροτική Περιουσία	σελ. 23
2. Διάγραμμα 2: Αίτια Λογιστικών Γεγονότων	σελ. 24
3. Διάγραμμα 3: Γεωργικές Εγγραφές	σελ. 25
4. Διάγραμμα 4: Η Μορφή “Τ”	σελ. 26
5. Διάγραμμα 5: Θετικός Ισολογισμός	σελ. 29
6. Διάγραμμα 6: Αρνητικός Ισολογισμός	σελ. 30
7. Διάγραμμα 7: Ουδέτερος Ισολογισμός	σελ. 30

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Εργασία περιγράφει ένα βιβλίο λογιστικής παρακολούθησης. Αντικείμενο του, η λογιστική απεικόνιση μια αγροτικής εκμετάλλευσης στην περιοχή της Γαλάτιστας Χαλκιδικής. Πρόκειται για μια μελέτη για το πόσο χρήσιμη είναι η λογιστική παρακολούθηση στην αγροτική επιχείρηση.

Η επιχείρηση βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία, έχοντας στην κατοχή της πάγια περιουσιακά στοιχεία, αλλά και κεφάλαιο. Ειδικότερα, διακατέχει οικόπεδα, κτήρια, μηχανήματα, ζωικό κεφάλαιο και σκοπός μας είναι η απογραφή όλων αυτών των περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να αποτελέσει εργαλείο λήψης αποφάσεων. Παράλληλα, η κοστολόγηση της επιχείρησης που πραγματοποιείται μέσω της λογιστικής παρακολούθησης, προμηθεύει τον διαχειριστή με τα απαραίτητα δεδομένα ώστε να οργανώσει το επιχειρηματικό του πλάνο. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στους αριθμοδείκτες, οι οποίοι εξάγουν αποτελέσματα χρήσιμα στο κέντρο διοίκησης της αγροτικής εκμετάλλευσης, προς αύξηση του περιθωρίου κέρδους. Τέλος, γίνεται μνεία στην συνεταιριστική γεωργία- κτηνοτροφία και στα οφέλη που μπορεί να αποφέρει στους επιχειρηματίες.

ABSTRACT

The present Master Thesis refers to an accounting book. Therefore, its main goal in the case is to depict an agricultural exploitation in the region of Galatista Chalkidiki, Greece. In other words, this is a research about how useful is accounting to an agricultural business.

The business is in full operation, having in its occupations fixed assets and also capital. Especially, it holds plots, buildings, machinery, livestock and our purpose is the census of all the fixed assets in order to be a decision-making tool. Alongside the business costing that is performed via accounting supplies the administrator with necessary data in order to manage his business plan. Particular importance is given to the numbers that export useful results to the administration's center of agricultural exploitation in order to increase profit margin. In conclusion reference is made to cooperative agriculture stock raising and to the benefits which businessmen can produce.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η Έννοια Της Εργασίας

Οι σημερινές αγροτικές επιχειρήσεις λειτουργούν και δραστηριοποιούνται σε ένα ιδιαίτερο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, το οποίο ενέχει σοβαρούς κινδύνους. Οι κίνδυνοι μπορεί να προέρχονται από το οικονομικό και επιχειρησιακό περιβάλλον, τα καιρικά φαινόμενα, τη πιθανή επιχειρησιακή αποτυχία, τον ελλιπή στρατηγικό σχεδιασμό.

Οι διοικήσεις των αγροτικών εκμεταλλεύσεων προκειμένου να θωρακίσουν τους οργανισμούς τους από κινδύνους, που θα έχουν αρνητικό αντίκτυπο στα επιχειρησιακά τους συμφέροντα, υιοθετούν και αναπτύσσουν κατάλληλα λογιστικά συστήματα παρακολούθησης. Η λογιστική παρακολούθηση της αγροτικής οντότητας, επικεντρώνεται στην προστασία των περιουσιακών στοιχείων της, την συλλογή των δεδομένων προς καλύτερο επιχειρηματικό σχεδιασμό, την αύξηση του περιθωρίου κέρδους και την εν γένει καλύτερη απόδοση και ανάπτυξη της εκμετάλλευσης.

1.2 Το Ερευνητικό Ερώτημα

Μέσω της αρχικής μελέτης της βιβλιογραφίας, εξήχθησαν συμπεράσματα για την υπόσταση και την εν γένει λειτουργία μια αγροτικής εκμετάλλευσης, με σκοπό την αναζήτηση ενός γενικού λογιστικού πλαισίου, το οποίο να πραγματεύεται την λογιστική στον αγροτικό τομέα. Ως επί των πλείστων, οι περισσότερες μελέτες επικεντρώνονται στο φορολογικό πλαίσιο που διέπει την αγροτική επιχείρηση, με σκοπό η λογιστική παρακολούθηση μετά από πλήθος ερευνών, να μην έχει λάβει τη δέουσα σημασία από τους μελετητές καθώς και από τους ίδιους τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στον παραπάνω κλάδο.

Έπειτα από την μελέτη του λογιστικού πλαισίου και της σύνδεσης του με την λήψη αποφάσεων, παρουσιάστηκαν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- Υπάρχει ένα γενικά αποδεκτό και τυποποιημένο πλαίσιο λογιστικών αρχών για τον αγροτικό τομέα;

- Μπορεί ένα πρότυπο και πλήρες λογιστικό πλαίσιο, να συνδράμει στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της εκμετάλλευσης και στην εν γένει βιωσιμότητα της;

Τα παραπάνω ερωτήματα μέσα από την έρευνα και την μελέτη της βιβλιογραφίας, καλούνται να βρουν απάντηση, προκειμένου την επιτυχή σύνδεση με τους σκοπούς της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

1.3 Η Δομή Της Παρούσας Εργασίας

Ξεκινώντας την ανάγνωση της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας, ο αναγνώστης συναντά σύντομη περίληψη, έναν πρόλογο, λέξεις- κλειδιά που χρησιμοποιούνται σε επόμενες σελίδες και τα περιεχόμενα. Σκοπός των παραπάνω, είναι να δώσουν μια σαφή εικόνα για το ποιο είναι το θέμα της μελέτης και ποιες μεθόδους και αναλύσεις θα συναντήσει μέχρι να φτάσει στα συμπεράσματα.

Περνώντας στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η εισαγωγική ενότητα της εργασίας. Σε αυτή περιγράφονται η δομή της εργασίας, η συλλογιστική πορεία που ακολούθησε ο εισηγητής της και τα επιμέρους στάδια της κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της, αλλά και ο στόχος που θέλει να εκπληρώσει η παρούσα εργασία.

Εν συνεχεία, στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζεται το οργανόγραμμα της επιχείρησης. Περιγράφεται ο τρόπος λειτουργίας της αγροτικής εκμετάλλευσης, η "καθημερινότητα" του οργανισμού αυτού, καθώς και το εσωτερικό και εξωτερικό του περιβάλλον. Αναφέρεται ακόμη, η σημαντικότητα του πρωτογενή τομέα στην οικονομία της χώρας και κατά πόσο μπορεί να αναπτυχθεί. Επιπλέον, αναλύεται το φορολογικό και νομοθετικό καθεστώς που διέπει το επάγγελμα του αγρότη.

Στο τρίτο κεφάλαιο, ο εισηγητής προσπαθεί να μνήσει τον αναγνώστη στη λογιστική επιστήμη. Εδώ γίνεται μια προσέγγιση σε βασικές έννοιες της λογιστικής, προκειμένου να είναι σε θέση ο μελετητής, να αντιληφθεί τη συλλογιστική πορεία. Επιπρόσθετα, παρουσιάζεται και το μοντέλο λογιστικής, όπως αυτό εφαρμόζεται στην αγροτική εκμετάλλευση, με τους εκάστοτε λογαριασμούς και την ιδιαιτερότητα του τομέα αυτού.

Το τέταρτο κομμάτι, αποτελεί το ουσιαστικό κομμάτι στην οικονομική μελέτη του εγχειρήματος. Σε αυτό το σημείο συναντούμε την λογιστική παρακολούθηση της επιχείρησης, για μία αγροτική περίοδο. Αρχικά, γίνεται μία πλήρη απογραφή των

περιουσιακών στοιχείων της αγροτικής εκμετάλλευσης, και σε ότι αφορά την γεωργία, αλλά και την κτηνοτροφία. Στη συνέχεια, σε ξεχωριστούς λογαριασμούς, παρακολουθούνται οι κλάδοι φυτικής και ζωικής παραγωγής, με αποτέλεσμα να υπάρχει η κοστολόγηση όλων των στοιχείων της οικονομικής μονάδας.

Το πέμπτο κεφάλαιο, το οποίο έχει θέση επιλόγου στην εργασία, περιλαμβάνει τον σχολιασμό της λογιστικής παρακολούθησης, που πραγματοποιείται στο προηγούμενο κεφάλαιο. Ακόμη, υπογραμμίζει τη σημαντικότητα της λογιστικής απεικόνισης, προς λήψη αποφάσεων του διαχειριστή της αγροτικής εκμετάλλευσης.

Τέλος, παρατίθενται οι πηγές που αντλήθηκαν οι πληροφορίες για την εκπόνηση της εργασίας, τόσο οι βιβλιογραφικές όσο και οι διαδικτυακές. Στο παράρτημα παρουσιάζονται τοπικά αγροτικά προϊόντα και ζωικές μονάδες, που περικλείονται στο κοντινό περιβάλλον της εκμετάλλευσης.

1.4 Στόχος Της Παρούσας Εργασίας

Η παρούσα εργασία έχει ως θέμα τη λογιστική παρακολούθηση της αγροτικής εκμετάλλευσης στη περιοχή της Γαλάτιστας Χαλκιδικής. Μέσω της μελέτης αυτής, η οποία θα συντελεστεί με τη δημιουργία του βιβλίου λογιστικής παρακολούθησης του οργανισμού αυτού, σκοπός της εργασίας είναι η πλήρης και άρτια γνώση του τρόπου με τον οποίο διενεργείται η λογιστική παρακολούθηση, προσαρμοσμένο στην εκάστοτε εκμετάλλευση.

Κρίσιμος θεωρείται σε αυτό το σημείο ο ορισμός της έννοιας “Λογιστική Παρακολούθηση”. Η λογιστική παρακολούθηση πραγματεύεται όλα τα οικονομικά στοιχεία μιας επιχείρησης, αποτελώντας την ναυαρχίδα, προκειμένου να εκτιμώντας όλα αυτά τα δεδομένα, ο διαχειριστής να είναι σε θέση να λάβει την καλύτερη δυνατή απόφαση, προς επίτευξη των στόχων της επιχείρησης. Στην Ελλάδα, υφιστάμενες και δυνητικές βασίζονται στην λογιστική παρακολούθηση, προκειμένου να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τον έντονο ανταγωνισμό που επικρατεί και εντείνεται λόγω της οικονομικής κρίσης. Η λογιστική παρακολούθηση παρέχει την ευχέρεια στον επιχειρηματία, να λάβει γνώση όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για την λειτουργία της οικονομικής οντότητας και εν συνεχεία υποδεικνύει το δρόμο για να καταστεί βιώσιμη η επιχείρηση του. Η λογιστική παρακολούθηση είναι το μέσο, με το οποίο ο διαχειριστής ενός οργανισμού, θα έχει την ευχέρεια να προβλέψει την

αποδοτικότητα της επιχείρησής του, να προβεί σε ανάλογες βελτιώσεις, να καθορίσει τις επιχειρηματικές του κατευθύνσεις και τους στρατηγικούς άξονες, επί τη βάση των οποίων θα κινηθεί η οικονομική μονάδα στο μέλλον. Τα τελευταία χρόνια, η εκτενής και ορθή λογιστική παρακολούθηση έχει εισαχθεί και στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, λόγω της πολυπλοκότητας του κλάδου, αλλά κυρίως στο πνεύμα της εποχής και στον βωμό της ανταγωνιστικότητας. Συμπερασματικά, η λογιστική παρακολούθηση είναι το κανάλι που διαμορφώνει τους μακροπρόθεσμους στόχους της εκμετάλλευσης και τις προοπτικές που αυτή έχει σε βάθος χρόνου, καθοδηγώντας την προς την υλοποίηση των στόχων της μέσω σχεδίου δράσης. Τέλος μέσω του τομέα αυτού, μπορεί να αποφευχθεί ή να προβλεφθεί πιθανή αποδιοργάνωση της επιχείρησης, ανακαλύπτοντας στοιχεία όπως ο χρόνος, τα αίτια και ο τρόπος αντιμετώπισης της.

Η μελέτη μια αγροτικής εκμετάλλευσης παρουσιάζει έντονο ενδιαφέρον, εκτός της λογιστικής παρακολούθησης, λόγω του ιδιαίτερου τομέα, ο οποίος απασχολεί μεγάλο εργατικό δυναμικό της κοινωνίας μας, και μας προσφέρει πολύτιμα αγαθά όπως γάλα, ελιές, κρέας. Τα παραπάνω αγαθά, αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας μας, στα πλαίσια μιας πλήρους, υγιεινής και ισορροπημένης διατροφής. Στην Ελλάδα, ο πρωτογενής αυτός τομέας αποτελεί κλάδο στον οποίο πρέπει να στηριχθεί η οικονομία, προκειμένου να αναπτυχθεί. Έτσι, σύμφωνα με τα παραπάνω μια αγροτική επιχείρηση, ακόμα και σε περίοδο κρίσης, θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι έχει προοπτικές ευδοκίμησης.

Συμπερασματικά, μέσω της εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας, θα υπογραμμίσουμε τη σημασία της λογιστικής παρακολούθησης στη σημερινή δύσκολη επιχειρηματική εποχή, ενώ ταυτόχρονα μέσω της λογιστικής παρακολούθησης της αγροτικής εκμετάλλευσης, θα αποκτήσω την αναγκαία γνώση και μεθοδολογία, για την ανάληψη καθηκόντων λογιστή σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Εισαγωγή

Στην παρών κεφάλαιο παρουσιάζεται η συλλογιστική πορεία του συγγραφέα της παρούσας διπλωματικής, καθώς αναλύονται όλα τα στάδια πραγματοποίησης της εργασίας. Στη συνέχεια, αποτυπώνονται οι προβληματισμοί, οι περιορισμοί και οι δυσκολίες που συναντήθηκαν κατά τη διάρκεια της συγγραφής της διπλωματικής, σε συνάρτηση με τους τρόπους αντιμετώπισης τους. Τέλος, πραγματοποιείται μια εις βάθος ανασκόπηση των εγχώριων και διεθνών μελετών πάνω στην αγροτική λογιστική, την δομή της, την σημαντικότητας της στον αγροτικό τομέα, πάντοτε σε συνάρτηση με την λήψη αποφάσεων στην αγροτική επιχείρηση.

2.2 Η Συλλογιστική Πορεία Του Εισηγητή Της Εργασίας

Η συλλογιστική πορεία που ακολούθησα για την εκπόνηση της εργασίας, χωρίστηκε σε τρία επιμέρους στάδια, το στάδιο της έρευνας, συγγραφής και ελέγχου. Όπως είναι λογικό, κάθε στάδιο πραγματοποιείται ξεχωριστά και προχωρούμε στο επόμενο στάδιο εφόσον ολοκληρωθεί το προηγούμενο.

Σε πρώτο στάδιο έγινε έρευνα σε βιβλιογραφία και διαδικτυακές πηγές, τις οποίες παραθέτω αναλυτικά στην ενότητα "Βιβλιογραφία", στο τέλος της παρούσας εργασίας. Ξεκίνησα με μελέτη βιβλιογραφίας σχετικά με την αγροτική δραστηριότητα, φυτική και κτηνοτροφική, συνέχισα με υλικό σχετικό με την επιστήμη της οικονομίας, της λογιστικής, της διοίκησης επιχειρήσεων και της φορολογίας. Παράλληλα συνέλεξα και επέλεξα στοιχεία που θεώρησα χρήσιμα στην μελέτη μου, μέσω διαδικτυακών σελίδων ινστιτούτων, υπουργείων, δημοσίων αρχών. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με επαγγελματίες και επιστήμονες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο χώρο και με την εμπειρία τους με δυσκολίες που

αντιμετώπισα στην εύρεση των απαραίτητων στοιχείων για την εκπόνηση της εργασίας.

Το στάδιο της συγγραφής είναι η αποτύπωση των στοιχείων που βρέθηκαν και θεωρήθηκαν χρήσιμα για την παρούσα μελέτη. Παρουσιάζεται επίσης η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, για να προχωρήσουμε στην εξαγωγή αποτελεσμάτων και τελικών συμπερασμάτων.

Το τρίτο και τελευταίο στάδιο είναι αυτό του ελέγχου. Ο έλεγχος γίνεται μετά το πέρας της συγγραφής της εργασίας και έχει σκοπό την διόρθωση τυχόν λαθών που έγιναν ή αδυναμιών που εντοπίστηκαν.

2.3 Αρθρογραφική Επισκόπηση

Κατά τους Sharma (2012) ο κύριος λόγος για την μειωμένη αγροτική παραγωγικότητα είναι η έλλειψη ορθής αγροτικής διοίκησης, η οποία προέρχεται από το ανύπαρκτο αγροτικό λογιστικό σύστημα παρακολούθησης. Η κατάλληλη λογιστική παρακολούθηση είναι χρήσιμη για τους ιδιοκτήτες της αγροτικής εκμετάλλευσης, την κυβέρνηση, αλλά και τα επενδυτικά και ερευνητικά πρακτορεία.

Κατά τους S.G Mackenzie, Leinonen, N Ferguson, και I Kyriazakis (2016), η εφαρμογή λογιστικών αρχών και παρακολούθησης στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση, δίνει τη δυνατότητα στην εφαρμογή θρεπτικών στρατηγικών διατροφής, φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον οι παραπάνω στρατηγικές διατροφής εξακολουθούν να καθιστούν ανταγωνιστική την επιχείρηση, όντας κοστολογημένες και αυξάνοντας την παραγωγικότητα της εκμετάλλευσης.

Από την άλλη πλευρά, κατά τους Dogan, Arslan, και Koksai (2011), τα πρώτα ιστορικά δείγματα αγροτικής λογιστικής βρέθηκαν από τους Σουμέριους, μεταξύ του 3000 π.Χ. και του 1500 π.Χ. Παρόλο της σημαντικότητας του παραπάνω τομέα στην παγκόσμια οικονομία, δεν παρουσιάστηκε ουσιαστική ανάπτυξη στο λογιστικό πλαίσιο της αγροτικής εκμετάλλευσης μέχρι τον Μεσαίωνα, αλλά έως και τις μέρες. Έτσι, κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή και μελέτη της αγροτικής λογιστικής, προκειμένου να συνδράμει στην ανάπτυξη της γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Κατά τους Argiles και Slof (2000) υπάρχει μεγάλο ζήτημα στη σημαντικότητα που δίνεται στην αγροτική λογιστική και στο χαμηλό επίπεδο της λογιστικής παρακολούθησης στον αγροτικό τομέα. Η FADN (Αγροτική Βάση Δεδομένων

Λογιστικής) και η IASC's (Προτεινόμενη Διεθνής Αγροτική Λογιστική) μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της αγροτικής λογιστικής.

Στο ίδιο μήκος κύματος κατά τους Βαζακίδη, Αθιανό και Λασκαρίδου (2010), η πληροφοριοδότηση της αγροτικής λογιστικής μέσω της Αγροτικής Βάσης Δεδομένων Λογιστικής (FADN), μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στην εξέλιξή της. Το πληροφοριακό αυτό σύστημα, εμπεριέχει όλα τα στοιχεία εκείνα, που είναι απαραίτητα στην λήψη αποφάσεων των ιδιοκτητών μια αγροτικής εκμετάλλευσης, αλλά και την χάραξη πολιτικής προς την αγροτική οικονομία.

Κατά τους Zahm, Viaux, Vilain, Girandin, και Mouchet (2008), η μέθοδος IDEA ήταν ένα εγχείρημα προς την εύρεση του κατάλληλου μοντέλου διοίκησης, για την βιωσιμότητα μια αγροτικής εκμετάλλευσης. Καθώς εξετάστηκε η μακροχρόνια εφαρμογή της μεθόδου αυτής, οι παραπάνω κατέληξαν πως υπάρχει το κατάλληλο μοντέλο, αλλά με την προσαρμογή στην βιοποικιλότητα και τις ανάγκες της εκάστοτε αγροτικής εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, με την κατάλληλη λογιστική παρακολούθηση, η κάθε αγροτική εκμετάλλευση θα είναι σε θέση να λάβει εκείνες τις επιχειρηματικές αποφάσεις, ώστε να αυξήσει την παραγωγικότητα και να διασφαλίσει την βιωσιμότητα της.

Κατά τον Kirk (2013), η εισαγωγή λογιστικών προτύπων στον αγροτικό τομέα της Ιρλανδίας, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την βελτίωση της παρακολούθησης μια εκμετάλλευσης. Η αγροτική λογιστική υπό το πρίμα του FRS 102, διαθέτει κανόνες ,κατεύθυνση, συνοχή και συγκρισιμότητα επιδιώκοντας το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Επιπλέον, ένα ολοκληρωμένο σύστημα λογιστικής παρακολούθησης αναπτύσσει την αγροτική εκμετάλλευση, με αποτέλεσμα βελτίωση της οικονομίας της χώρας.

Τέλος, κατά τους Breembroek, Koole, Poppe και Wossink (1996), καθίσταται επιτακτική η ανάγκη της λογιστικής παρακολούθησης της αγροτικής εκμετάλλευσης. Αυτό προκύπτει από την έλλειψη της απαραίτητης πληροφόρησης στους ιδιοκτήτες των εκμεταλλεύσεων, με αποτέλεσμα την μη λήψη ορθολογικών αποφάσεων. Επιπλέον, η μη ύπαρξη λογιστικού συστήματος στον αγροτικό τομέα, επηρεάζει σημαντικά και τους φορείς διοίκησης, καθώς δεν μπορούν να προβούν στους απαραίτητους ελέγχους που είναι απαραίτητοι, για την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης.

2.5 Σύνοψη

Σύμφωνα με την παραπάνω ανάλυση, γίνεται αντιληπτό πως η αγροτική λογιστική έχει προσελκύσει ένα μεγάλο μέρος της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, με αποτέλεσμα να έχουν πραγματοποιηθεί διάφορες έρευνες, οι οποίες πραγματεύονται επιμέρους τομείς αυτής. Εν αντίθεση με την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα, ο εγχώριος αριθμός των μελετών πάνω στον παραπάνω τομέα της λογιστικής είναι ελλιπής, παρόλο που αποτελεί ένα σημαντικότερο κλάδο της ελληνικής οικονομίας. Εξ αυτών ορμώμενη, η παρούσα εργασία επιδιώκει να καλύψει το εν λόγω κενό, εμπλουτίζοντας την εσωτερική βιβλιογραφία, αναδεικνύοντας την σημαντικότητα του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

3.1 Εισαγωγή

Στην παρούσα ενότητα επιχειρείται μια αναλυτική παρουσίαση της ευρύτερης έννοιας της αγροτικής λογιστικής. Αφού αναφερθεί η απαραίτητη ιστορική αναδρομή, πραγματεύονται βασικοί όροι της αγροτικής λογιστικής. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η απογραφή στην αγροτική εκμετάλλευση, η πολυπλοκότητά της, αλλά και η σημαντικότητά της στην λογιστική παρακολούθηση μιας αγροτικής εκμετάλλευσης. Έπειτα παρουσιάζεται το λογιστικό σχέδιο του αγροτικού τομέα, καθώς αναλύονται οι βασικοί λογαριασμοί και ο γενικότερος τρόπος λογιστικής παρακολούθησης, αλλά και ο ισολογισμός και ο τρόπος ανάγνωσής του, για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Το παρών κεφάλαιο ολοκληρώνεται με αναφορά στο φορολογικό πλαίσιο που διέπει την αγροτική επιχείρηση, με αναλυτική παρουσίαση τρόπου φορολόγησης του εισοδήματος που προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα.

3.2 Η Έννοια Της Αγροτικής Λογιστικής

Η Αγροτική Λογιστική έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση και ανάλυση αυτοτελών κλάδων φυτικής και ζωικής παραγωγής, όταν επιδιώκεται ο προσδιορισμός της οικονομικής τους θέσης μέσα στην εκμετάλλευση.

Γενικότερα, η Αγροτική Λογιστική ως κλάδος της Λογιστικής Επιστήμης, εξυπηρετεί τους ίδιους σκοπούς με ειδίκευση στους κλάδους φυτικής και ζωικής παραγωγής. Επομένως, η Αγροτική Λογιστική διδάσκει τις αρχές και τους κανόνες της μεθοδικής και συστηματικής καταγραφής των περιουσιακών στοιχείων και των φυσικών ή τεχνικών οικονομικών δεδομένων ενός οικονομικού οργανισμού, της παρακολούθησης των μεταβολών τους κατά τη διάρκεια ορισμένου χρονικού διαστήματος και του υπολογισμού του πραγματοποιούμενου θετικού ή αρνητικού αποτελέσματος. Συμπερασματικά, προορισμός της Αγροτικής Λογιστικής είναι η αποκάλυψη των σπουδαιότερων γεγονότων της λειτουργίας μιας αγροτικής εκμετάλλευσης. Επιπλέον, αποτελεί το μέσο με το οποίο διαπιστώνεται η υφιστάμενη

κατάσταση μιας αγροτικής εκμετάλλευσης και τα δυνατά ή αδύνατα σημεία της οργάνωσης της. Τέλος, η Αγροτική Λογιστική δεν αποτελεί αυτή καθαυτή, ένα μέσο αύξησης του κέρδους ή μια άμεση πηγή παραγωγής πλούτου, αλλά το όργανο με το οποίο υποδεικνύονται τρόποι αύξησης αυτών.

3.3 Η Ιστορική Εξέλιξη Της Αγροτικής Λογιστικής

Οι πρώτες ιστορικά συστηματικές εγγραφές Αγροτικής Λογιστικής, περιέχονται στους <<Farm Accounts>> του Robert Loder's στα 1610-1620 μ.Χ. Αν και η Αγροτική Λογιστική έχει μια ιστορία γύρω στα 400 χρόνια, εν τούτοις δεν παρουσίασε στους τρεις πρώτους αιώνες αξιόλογη εξέλιξη, λόγω της οικογενειακής μορφής και του μικρού μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Αντίθετα η εξέλιξη της υπήρξε σημαντική κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα με την αλματώδη ανάπτυξη της γεωργίας στην Δυτική Ευρώπη και στις ΗΠΑ.

Η πρώτη συστηματική προσπάθεια εισαγωγής της λογιστικής στην ευρωπαϊκή γεωργία αποδίδεται στον Γερμανό Howard (1878), με την εφαρμογή της διπλογραφίας και μάλιστα του κλασικού συστήματος στις μεγάλες γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή, αξιόλογη ήταν και η συμβολή του Ελβετού Laur, ο οποίος δεν περιορίστηκε απλώς στην εφαρμογή της διπλογραφίας στη γεωργία, αλλά παράλληλα επινόησε και εισήγαγε στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της χώρας του, δική του λογιστική μέθοδο (1901), πιο κατάλληλη για τις συνθήκες και τις ανάγκες της οικογενειακής γεωργίας. Η μέθοδος αυτή με ορισμένες βελτιώσεις και προσαρμογές εφαρμόστηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

Στην χώρα μας η πρώτη προσπάθεια εισαγωγής της λογιστικής σε ορισμένες γεωργικές εκμεταλλεύσεις της Μακεδονίας έγινε από το Αμερικανικό Ίδρυμα Εγγύς Ανατολής περί τα μέσα της δεκαετίας του 1930. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έγιναν απόπειρες εισαγωγής της λογιστικής και διερεύνησης δι' αυτής των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τόσο από το Υπουργείο Γεωργίας, όσο και από την Αγροτική Τράπεζα. Από το 1952 και μετέπειτα η λογιστική χρησιμοποιήθηκε καταρχήν από το Εργαστήριο Γεωργικής Οικονομικής και Πολιτικής και στη συνέχεια από το εργαστήριο Γεωργικής Οικονομικής Έρευνας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως μέθοδος διερεύνησης της οικονομικότητας, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των περισσοτέρων τύπων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και όλων

σχεδόν των κλάδων φυτικής και ζωικής παραγωγής της χώρας μας. Καρπός της προσπάθειας αυτής αποτελεί το προτεινόμενο στη συνέχεια <<άτυπο>> λογιστικό σύστημα, κατάλληλο για τη λογιστική παρακολούθηση και τεχνικοοικονομική ανάλυση των σύγχρονων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων.

Σήμερα όπου η μεν γεωργία αποτελεί δυναμικό τομέα της καθόλου οικονομίας, οι δε αγροτικές εκμεταλλεύσεις χαρακτηρίζονται ως τεχνικοοικονομικές μονάδες παραγωγής, η ευρεία εφαρμογή της Αγροτικής Λογιστικής αποτελεί σοβαρό μέλημα όχι μόνο του δημοσίου τομέα, αλλά και των ατόμων που ασχολούνται συστηματικά με τη γεωργία. Η στροφή ενός μέρους του γεωργικού πληθυσμού προς άλλους, εκτός γεωργίας, τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και η αλλαγή νοοτροπίας αυτών που παραμένουν στη γεωργία, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις συστηματικής εφαρμογής της λογιστικής στις σύγχρονες αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

3.4 Η Απογραφή Στην Αγροτική Λογιστική

Απογραφή είναι η λογιστική εργασία με την οποία διαπιστώνεται το είδος και η αξία των περιουσιακών στοιχείων μιας γεωργικής εκμετάλλευσης σε μια ορισμένη χρονική στιγμή. Η απογραφή είναι η λεπτομερής καταμέτρηση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων της αγροτικής εκμετάλλευσης.

Σκοποί της απογραφής είναι κυρίως οι εξής:

- Ο καθορισμός του μεγέθους της αγροτικής εκμετάλλευσης
- Η εύρεση της καθαρής περιουσίας
- Ο υπολογισμός του γεωργικού οικογενειακού εισοδήματος ή άλλων μεγεθών / δεικτών.
- Η παρακολούθηση της εξέλιξης της αγροτικής εκμετάλλευσης, αφού οι διαδοχικές απογραφές δίνουν την εξέλιξη αυτή.

Οι διαδοχικές απογραφές δείχνουν τις μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων της εκμετάλλευσης καθώς επίσης και την οικονομική εξέλιξή της.

Η απογραφή περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- Τα Γενικά στοιχεία (Προ-απογραφικά στοιχεία)

- Το σχέδιο Παραγωγής
 - Τη σύνθεση της γεωργικής οικογένειας (εργασία)
- Αγροτική Περιουσία
 - Το σύνολο των υλικών και άυλων μέσων δράσης που κατέχει η επιχείρηση αποτελούν την περιουσία της

ΑΠΟΓΡΑΦΗ -ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Διάγραμμα 1: Απογραφή- Αγροτική Περιουσία

Πηγή: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file>

Τα είδη απογραφής της εκμετάλλευσης είναι:

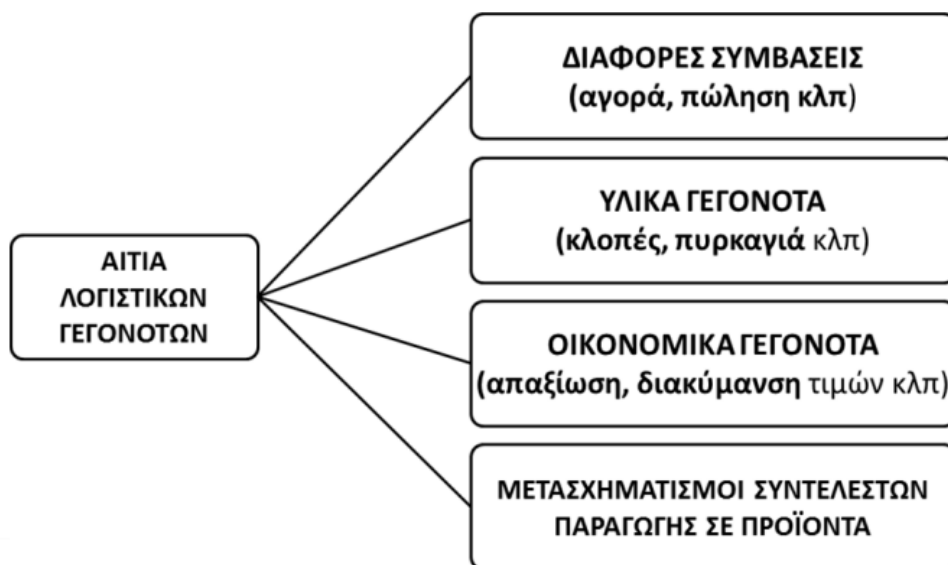
- Γενική Απογραφή (το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων)
- Μερική Απογραφή (σε ορισμένα μόνο περιουσιακά στοιχεία)
- Έκτακτη Απογραφή (πραγματοποιείται σε έκτακτες περιπτώσεις π.χ. πώληση)

3.5 Λογιστικό Σχέδιο Στην Αγροτική Λογιστική

Το λογιστικό σχέδιο είναι ένας οργανωμένος οδηγός βάσει του οποίου γίνεται η λογιστική παρακολούθηση της εκμετάλλευσης. Μετά την αρχική απογραφή μπαίνει σε εφαρμογή το λογιστικό σχέδιο, καθώς ανοίγονται οι απαραίτητοι λογαριασμοί για την λογιστική παρακολούθηση. Ο αριθμός των λογαριασμών εξαρτάται από τη

μέθοδο που επιλέχθηκε στο λογιστικό σχέδιο, από τον αριθμό των κλάδων παραγωγής και από την επιδιωκόμενη λεπτομέρεια.

Λογιστικό γεγονός καλούμαι το οποιοδήποτε φαινόμενο που μεταβάλλει τη φύση ή την αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου ή ακόμη και του κεφαλαίου της εκμετάλλευσης.

Διάγραμμα 2: Αίτια Λογιστικών Γεγονότων

Πηγή: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file>

Αγροτικές/ Γεωργικές Εγγραφές

Αγροτικές/ Γεωργικές εγγραφές είναι τα μέσα εκείνα με τα οποία παρουσιάζεται και καταγράφεται ένα λογιστικό γεγονός που συμβαίνει μέσα στην αγροτική εκμετάλλευση.

Σκοπός των αγροτικών εγγραφών είναι η αποτύπωση και παροχή πληροφοριών για κάθε μεταγενέστερη χρήση.

Γεωργικές εγγραφές

Διάγραμμα 3: Γεωργικές Εγγραφές

Πηγή: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file>

Στις αγροτικές/ γεωργικές εγγραφές φυσικών και τεχνικών δεδομένων συγκαταλέγονται οι εξής:

- Καταγραφή παραγόμενων ποσοτήτων
- Καταγραφή των ποσοτήτων των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν σε κάθε κλάδο για την παραγωγή των προϊόντων
- Χρόνος που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε εργασίας

Στις αγροτικές/ γεωργικές εγγραφές οικονομικών δεδομένων συμπεριλαμβάνονται οι παρακάτω:

- Δαπάνες των συντελεστών παραγωγής που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγική διαδικασία
- Αξία των προϊόντων που παράγονται

Λογαριασμοί Στην Αγροτική Λογιστική

Λογαριασμός είναι ένας πίνακας όπου καταγράφονται με χρονολογική σειρά και συγκεκριμένη διαδικασία οι μεταβολές μόνο για ένα ορισμένο περιουσιακό στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού ή της καθαρής περιουσίας. Ο λογαριασμός είναι το

βασικό λειτουργικό όργανο της λογιστικής και απεικονίζει τις εκάστοτε μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων. Το πλήθος των λογαριασμών εξαρτάται από το μέγεθος της εκμετάλλευσης, την παραγωγική κατεύθυνση και φυσικά τις επιθυμητές πληροφορίες.

Οι πληροφορίες που καταγράφονται σ' όλους τους λογαριασμούς και αποτελούν τα κύρια σημεία του είναι:

- Ο τίτλος του λογαριασμού
- Η χρονολογία της μεταβολής
- Η αιτιολογία της μεταβολής
- Το ποσό της μεταβολής

Η πιο απλή και συνηθισμένη για διδακτικούς σκοπούς μορφή λογαριασμών είναι η μορφή T:

Τίτλος του λογαριασμού	
ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
Η χρονολογία της μεταβολής	Η χρονολογία της μεταβολής
Η αιτιολογία της μεταβολής	Η αιτιολογία της μεταβολής
Το ποσό της μεταβολής	Το ποσό της μεταβολής

Διάγραμμα 4: Η Μορφή "Τ"

Πηγή: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file>

Οι διάφορες ενέργειες των λογαριασμών:

- Άνοιγμα λογαριασμού σημαίνει η δημιουργία νέου λογαριασμού. Στην αρχή της λογιστικής παρακολούθησης, ή όταν διαπιστωθεί η ανάγκη

- Χρέωση λογαριασμού ονομάζεται η εγγραφή κάποιου ποσού στο αριστερό τμήμα του λογαριασμού
- Πίστωση λογαριασμού ονομάζεται η εγγραφή κάποιου ποσού στο δεξιό τμήμα του λογαριασμού
- Υπόλοιπο ή θέση του λογαριασμού ονομάζεται η διαφορά μεταξύ του αθροίσματος των ποσών της χρεώσεως και της πιστώσεως. Εάν το άθροισμα των ποσών της χρεώσεως είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα των ποσών της πιστώσεως τότε προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο. Εάν συμβεί το αντίθετο, τότε προκύπτει πιστωτικό υπόλοιπο
- Όταν τα αθροίσματα των χρεώσεων και των πιστώσεων είναι ίσα τότε έχουμε τον εξισωμένο λογαριασμό.

Βασικοί Λογαριασμοί Αγροτικής Εκμετάλλευσης:

- Ο λογαριασμός απογραφής και αποσβέσεων. όλα τα περιουσιακά στοιχεία μιας αγροτικής εκμετάλλευσης, ανεξάρτητα εάν ανήκουν σ' αυτήν ή οφείλονται σε τρίτους και η μείωση της αξίας τους (απόσβεση)
- Ο Λογαριασμός ταμείου. αποτελείται συνήθως από ένα βιβλίο (εισπράξεων - πληρωμών)
- Ο λογαριασμός αποθήκης. παρακολουθεί την κίνηση των προϊόντων και των εφοδίων μέσα στην αποθήκη
- Οι λογαριασμοί κλάδων παραγωγής. εγγράφονται, ημερολογιακά, όλες οι τεχνικές και οικονομικές μεταβολές ή δοσοληψίες που συμβαίνουν μέσα στον κλάδο: π.χ. α) εργασία και η αμοιβή της. β) Τα μηχανήματα, ο χρόνος απασχόλησής τους και η αμοιβή τους. γ) Τα χρησιμοποιηθέντα υλικά και το κόστος τους. δ) Η αξία της παραγωγής

3.6 Ισολογισμός

Ισολογισμός είναι ένας λογιστικός πίνακας που εμφανίζει τα περιουσιακά στοιχεία (Ενεργητικό), τις Υποχρεώσεις και τις Απαιτήσεις μιας επιχείρησης σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Συνήθως, στο αριστερό του μέρος εμφανίζεται το Ενεργητικό (έσοδα) και στο αριστερό το Παθητικό (έξοδα).

Στις στήλες του Ενεργητικού μεταφέρονται τα στοιχεία των λογαριασμών με χρεωστικό υπόλοιπο, ενώ στις στήλες του Παθητικού μεταφέρονται τα στοιχεία των λογαριασμών με πιστωτικό υπόλοιπο.

Εξαίρεση αποτελούν οι αντίθετοι λογαριασμοί, οι οποίοι παρουσιάζονται αφαιρετικά από τους σχετικούς λογαριασμούς του Ενεργητικού / Παθητικού.

Σύμφωνα με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, οι λογαριασμοί του Ενεργητικού κατατάσσονται με βάση το κριτήριο ρευστότητας. Δηλαδή παραθέτονται πρώτοι οι λογαριασμοί του μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού (π.χ. οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα) και μετά αυτοί του Κυκλοφορούντος (π.χ. εμπορεύματα, απαιτήσεις, χρεόγραφα, διαθέσιμα).

Επίσης οι λογαριασμοί του Παθητικού κατατάσσονται με βάση το χρόνο λήξης των ίδιων και των ξένων κεφαλαίων, με τον χρόνο των πρώτων είναι μεγαλύτερος.

Έτσι παρατίθενται πρώτα οι λογαριασμοί της Καθαρής Θέσης (π.χ. μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά), κατόπιν αυτοί των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (π.χ. ομολογιακά δάνεια) και τέλος οι λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (π.χ. γραμμάτια πληρωτέα).

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να καταρτιστεί ένας Ισολογισμός είναι οι παρακάτω:

- Ειλικρίνεια
- Σαφήνεια
- Συνέπεια
- Συγκρισιμότητα

Για τον ιδιοκτήτη της αγροτικής εκμετάλλευσης είναι επιθυμητό σε δεδομένη χρονική στιγμή να γνωρίζει την οικονομική κατάσταση της εκμετάλλευσης.

Να γνωρίζει δηλαδή

- Το ενεργητικό της εκμετάλλευσης
- Το παθητικό της εκμετάλλευσης

- Το δικό του κεφάλαιο
- Το οικονομικό αποτέλεσμα της δεδομένης χρονικής στιγμής

Για το σκοπό αυτό καταρτίζεται ένας πίνακας που δείχνει περιληπτικά τα επιμέρους στοιχεία και που αποτελεί έκφραση της ισότητας ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ = ΠΑΘΗΤΙΚΟ + ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ. Η ισότητα αυτή και ο πίνακας που την παριστάνει είναι ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ισολογισμός

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
της 31ης Δεκεμβρίου 2010.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Περιουσιακά Στοιχεία	Αξία €	Υποχρεώσεις προς τρίτους	Αξία €
A. ΠΑΓΙΟ		A. ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1. Έδαφος	50.000	1. Μηχανήματα (πίστωση)	5.000
1. Έγχειρες βελτιώσεις	30.000	2. Δάνεια ΑΤΕ	9.000
3. Γεωργικές Κατασκευές	8.000	3. Πιστωτές	13.000
4. Πολυετείς Καλλιέργειες	50.000		
5. Ζώα	7.000	B. ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	169.500
6. Μηχανήματα	20.000		
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ			
7. Υλικά	500		
8. Προϊόντα	18.000		
Γ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ			
9. Ρευστό Χρήμα	2000		
10. Οφειλέτες	1000		
	-----		-----
ΣΥΝΟΛΟ	196.500	ΣΥΝΟΛΟ	196.500

Είναι ένας θετικός
ισολογισμός
έχουμε $E > Π$,
δηλαδή υπάρχει και
καθαρή περιουσία

Διάγραμμα 5: Θετικός Ισολογισμός

Πηγή: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file>

Ισολογισμός

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ Γ'
της 31ης Δεκεμβρίου 2010.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Περιουσιακά Στοιχεία	Αξία €	Υποχρεώσεις προς τρίτους	Αξία €
A. ΠΑΓΙΟ		A. ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1. Έδαφος	50.000	1. Μηχανήματα (πίστωση)	50.000
1. Έγχειρες βελτιώσεις	30.000	2. Δάνεια ΑΤΕ	90.000
3. Γεωργικές Κατασκευές	8.000	3. Πιστωτές	56.500
4. Πολυετείς Καλλιέργειες	50.000		
5. Ζώα	7.000		
6. Μηχανήματα	20.000		
		B. ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	-----
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ		<p>Είναι ένας αρνητικός ισολογισμός το ενεργητικό δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις προς τρίτους $E < Π$, και αντί για καθαρή περιουσία έχουμε ζημία $E + Ζημία = Π$</p> <p>Ακόμη και εάν εκποιηθούν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της αγροτικής εκμετάλλευσης υπολείπονται 3000€</p>	
7. Υλικά	500		
8. Προϊόντα	16.000		
Γ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ			
9. Ρευστό Χρήμα	2000		
10. Ζημία	3000		
ΣΥΝΟΛΟ	196.500	ΣΥΝΟΛΟ	196.500

Διάγραμμα 6: Αρνητικός Ισολογισμός

Πηγή: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file>

Ισολογισμός

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ Β'
της 31ης Δεκεμβρίου 2010.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Περιουσιακά Στοιχεία	Αξία €	Υποχρεώσεις προς τρίτους	Αξία €.
A. ΠΑΓΙΟ		A. ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1. Έδαφος	50.000	1. Μηχανήματα (πίστωση)	50.000
1. Έγχειρες βελτιώσεις	30.000	2. Δάνεια ΑΤΕ	90.000
3. Γεωργικές Κατασκευές	8.000	3. Πιστωτές	56.500
4. Πολυετείς Καλλιέργειες	50.000		
5. Ζώα	7.000		
6. Μηχανήματα	20.000		
		B. ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	-----
B. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ		<p>Είναι ένας ουδέτερος ισολογισμός έχουμε $E = Π$, δηλαδή ΔΕΝ υπάρχει και καθαρή περιουσία</p>	
7. Υλικά	500		
8. Προϊόντα	18.000		
Γ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ			
9. Ρευστό Χρήμα	2000		
10. Οφειλέτες	1000		
ΣΥΝΟΛΟ	196.500	ΣΥΝΟΛΟ	196.500

Διάγραμμα 7: Ουδέτερος Ισολογισμός

Πηγή: <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file>

3.7 Φορολογικό Καθεστώς Αγροτών

Σύμφωνα λοιπόν, με το Ν. 4172/2013, ισχύει ότι : « Άρθρο 29. Φορολογικός συντελεστής 3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). ...» και επίσης με στο Άρθρο 21. «Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα» του ίδιου Νόμου ορίζεται ότι : « 1. Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Ειδικά, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων ». Επίσης από την « Αιτιολογική Έκθεση » του Ν. 4172/2013, προκύπτει ότι : « Ειδικά για την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεδομένου του διαφορετικού συντελεστή φορολόγησης της ατομικής αγροτικής επιχείρησης, γίνεται ιδιαίτερη μνεία στα έσοδα που περιλαμβάνονται στην έννοια του εισοδήματος αυτού και αυτά είναι αποκλειστικά τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.»

Με βάση τα ανωτέρω, η Φορολογική Διοίκηση με την εγκύκλιο « Αρ. πρωτ.: Δ12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014. Φορολογική μεταχείριση εισοδημάτων από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθ. 29 παρ. 3 του ν.4172/2013)» , ερμήνευσε ότι : Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι ο φορολογικός συντελεστής 13% εφαρμόζεται επί των κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ανεξάρτητα από τον τόπο και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων. Επομένως, προϋπόθεση για την εφαρμογή του συντελεστή 13% σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι τα πωλούμενα προϊόντα να παράγονται αποκλειστικά από τον πωλητή τους-παραγωγό και να μην έχουν υποστεί μεταποίηση. Στην έννοια της μεταποίησης δε συμπεριλαμβάνεται η απλή συσκευασία. Επίσης, ο φορολογικός συντελεστής 13% δεν εφαρμόζεται για

δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των παραπάνω παραγωγών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κλπ) καθώς η δραστηριότητα αυτή συνιστά παροχή υπηρεσιών σε τρίτους και όχι αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Παρομοίως, η αμοιβή που τυχόν λαμβάνει παραγωγός των παραπάνω προϊόντων για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλους αγρότες δεν αποτελεί αγροτικό εισόδημα.»

3.8 Σύνοψη

Η αγροτική λογιστική δεν αποτελεί μια ξεχωριστή κατηγορία λογιστικής, αλλά μια ειδική κατηγορία, η οποία επικεντρώνεται στις λογιστικές τεχνικές και πρακτικές που αναπτύσσονται σε αγροτικές εκμετάλλευσης, φυτικές και κτηνοτροφικές. Σήμερα, η αγροτική λογιστική συνιστά ένα εργαλείο, το οποίο έχει ενσωματωθεί στις καθημερινές πρακτικές διαχείρισης των αγροτικών επιχειρήσεων και συμβάλει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ως αποτέλεσμα, η αγροτική λογιστική έχει μετατραπεί σε μια πολυεπίπεδη δραστηριότητα, η οποία αναπτύσσεται σε συνάρτηση με τη στρατηγική, το μέγεθος και τα λοιπά χαρακτηριστικά κάθε αγροτικού οργανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΒΙΒΛΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

4.1 Εισαγωγή

Στα πλαίσια της παρούσας ενότητας, πραγματοποιείται μία παρουσίαση των οικονομικοτεχνικών δεδομένων μίας υφιστάμενης αγροτικής εκμετάλλευσης. Παρουσιάζεται αναλυτικά η περίπτωση εφαρμογής της αγροτικής λογιστικής, στα πλαίσια μια μικρομεσαίας αγροτικής επιχείρησης, με λεπτομερές αναφορές στην οργάνωση των λογιστικών εργασιών αυτής. Πραγματεύονται τα κόστη και τα έσοδα της, σε συνάρτηση με τις λογιστικές διαδικασίες που εφαρμόζει, ένα πλήρες βιβλίο λογιστικής παρακολούθησης.

4.2 Σύνθεση Αγροτικής Εκμετάλλευσης Και Της Οικογένειας

Σχέδιο παραγωγής Αγροτικής Εκμετάλλευσης

Πίνακας 1: Κλάδοι Ζωικής Παραγωγής

α/α	Κλάδοι Ζωικής Παραγωγής	Αριθμός Ζώων	Ζωικές Μονάδες	
			Αριθμός	%
1	Θηλυκά Πρόβατα (άνω τους έτους)	622	93,3	96,9
2	Κριοί	20	3	3,1
3	Λοιπά πρόβατα	160		
	Σύνολο		96,3	100

Ανάλυση: Παραπάνω παρουσιάζονται οι κλάδοι ζωικής παραγωγής της αγροτικής εκμετάλλευσης. Παρατηρούμε το πλήθος του ζωικού κεφαλαίου, ενώ οι ζωικές μονάδες υπολογίζονται σε 0,15 ανά πρόβατο.

Πίνακας 2: Κλάδοι Φυτικής Παραγωγής

α/α	Κλάδοι Φυτικής Παραγωγής	Έκταση	
		Στρέμματα	%
1	Σιτάρι (ξερικό)	31	24,2
2	Μηδική (ποτιστική, 1-2 ετών)	52	40,6
3	Βαμβάκι (ποτιστικό)	25	19,6
4	Ελιά (ποτιστική, 5-10 ετών)	20	15,6
	Σύνολο	128	100

Ανάλυση: Στον πίνακα 2 παρουσιάζονται οι κλάδοι φυτικής παραγωγής της επιχείρησης, όπου αναλύονται τα στρέμματα και οι καλλιέργειες της οντότητας.

Σύνθεση Οικογένειας Και Απασχόληση Κάθε Μέλους Αυτής

Πίνακας 3: Σύνθεση Οικογένειας

Μέλος Οικογένειας	Ηλικία	Μόρφωση	Απασχόληση	
			Κύρια	Δευτερεύουσα

Πατέρας (Αρχηγός)	49	Απόφοιτος Γυμνασίου	Γεωργοκτηνοτρόφος	-
Παππούς	85	Απόφοιτος Δημοτικού	Συνταξιούχος	Γεωργοκτηνοτρόφος

Ανάλυση: Στον πίνακα 3 παρουσιάζεται η σύνθεση της οικογένειας και το πώς αυτή απασχολείται στην επιχείρηση.

4.3 Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων Αγροτικής Εκμετάλλευσης

Ενεργητικό

Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Εδάφους, Βοσκών Και Φυσικών Λειμώνων

Πίνακας 4: Απογραφή Αξίας Εδάφους

Αριθμός Τεμαχ. εδάφους	Χρήση Εδάφους κατά τεμάχιο	Ίδιο ή ξένο	Ποτιστικό ή ξερικό	Απόσταση από κατοικία σε χλμ.	Αξία αρχής έτους		Χρησιμοποίηση 3 προηγούμενων ετών			Αξία τέλους έτους	
					Στρ.	€	1°	2°	3°	Στρ.	€
1	Ελιά	I	Π	2,5	15	15.000	Ελιά	Ελιά	Ελιά	15	15.000
2	Ελιά	I	Ξ	1,2	5	4.000	Ελιά	Ελιά	Ελιά	5	4.000
3	Σιτάρι	I	Ξ	3	31	17.050	Κριθάρι	Σιτάρι	Κριθάρι	31	17.050
4	Βαμβάκι	I	Π	3,5	25	16.250	Σιτάρι	Βαμβάκι	Βαμβάκι	25	16.250
5	Μηδική	I	Π	4	35	21.000	Σιτάρι	Σιτάρι	Μηδική	35	21.000
6	Μηδική	Ξ	Π	4,2	17	10.200	Βαμβάκι	Μηδική	Μηδική	17	10.200
	Σύνολο				128	83.500				128	83.500

Ανάλυση: Στον πίνακα 4 εμπεριέχεται η απογραφή και εκτίμηση αξίας εδάφους. Παρατηρείται η καλλιεργητική χρήση των προηγούμενων ετών, καθώς και η απόσταση από κατοικία, ως συνυπολογισμό στο κόστος μεταφοράς.

Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Εγγείων Βελτιώσεων

Πίνακας 5: Απογραφή Εγγείων Βελτιώσεων

Αριθμός Τεμαχ. Εδάφους	Έιδος έγγειου βελτίωσης	Αξία αρχική €	Υπολειμματική Αξία €	Συντελεστής απόσβεσης	Αρχή Έτους		Αυξομείωση € (+) ή (-)	Τέλος έτους αξία €
					Ηλικία Έτη	Αξία €		
1&4&5	Γεώτρηση	6.500	500	5	8	2.400	-300	1.900
1	Φράχτες	1.500	100	5	5	1.050	-70	980
	Σύνολο	8.000	600			3.450	-370	2.880

Ανάλυση: Στον πίνακα 5 αναλύονται οι έγγειες βελτιώσεις της επιχείρησης, και η διαδικασία απόσβεσης τους κατά τη διάρκεια του έτους.

Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Αγροτικών Κατασκευών

Πίνακας 6: Απογραφή Αγροτικών Κατασκευών

Είδος γεωργικής κατασκευής	Αξία αρχική ή αντ/σης €	Υπολειματική Αξία €	Συντελεστής Απόσβεσης %	Αρχή έτους		Αυξομείωση € (+) ή (-)	Τέλος έτους €
				ηλικία έτη	Αξία €		
Στάβλος	50.000	5.000	4	15	27.000	-1.800	25.200
Αποθήκη	22.500	2.500	4	5	16.000	-800	15.200
Υπόστεγο (μεταλλικό) κατασκευή						12.000 -850	11.150
Αρμεκτικό συγκρότημα (15 θέσεων)	20.700	2.070	4	15	7452	-745	6706
Σύνολο	93.200	9.570			50.452	7.805	58.256

Ανάλυση: Στον ανώτερο πίνακα αναγράφεται η εκτίμηση αξίας αγροτικών κατασκευών, παράλληλα με την διαδικασία απόσβεσης τους κατά τη διάρκεια του έτους.

Απογραφή και εκτίμηση πολυετών καλλιεργειών (άνευ εδάφους)

Πίνακας 7: Απογραφή Πολυετών Καλλιεργειών

Είδος και ποικιλία πολυετούς καλλιέργειας	Έτος από εγκατάσταση	Έτος έναρξης απόσβεσης	Έτος εκρίζωσης ή ανανέωσης	Αρχή έτους		Αυξομείωση		Τέλος έτους	
				στρ. & αριθμ.	επενδυθέν κεφάλαιο €	στρ. ή αριθμ.	€ (+) ή (-)	στρ. ή αριθμ.	επενδυθέν κεφάλαιο €
Ελιά (καλαμών)	17	5	50	5 (200)	1.550	-	-150	5 (200)	1.400
Ελιά (πράσινη Χαλκιδικής)	8	4	50	15 (420)	5.100	-	-450	15 (420)	4.650
Μηδική	2	1	5	17	170	-	+130	17	300
Μηδική	1	1	5	35	380	-	-110	35	270
Σύνολο				72	7.200		-600	72	6.620

Ανάλυση: Στον πίνακα 7 παρουσιάζονται οι πολυετές καλλιέργειες της αγροτικής εκμετάλλευσης, καθώς και το επενδυθέν κεφάλαιο με την απόσβεση της εκάστοτε καλλιέργειας. Παρατηρούμε τη χρονική διάρκεια των επιμέρους καλλιεργειών, όπως και το έτος ανανέωσής τους.

Απογραφή και εκτίμηση αξίας ζώων παραγωγής

Πίνακας 8: Απογραφή Ζώων Παραγωγής

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

Είδος και φυλή ζώων	Έτος από γέννηση	Έτος από έναρξης απόσβεσης	Έτος εκποίησης	Αρχή έτους			Αυξομείωση			Τέλος έτους		
				Αριθμ.	Z.B χλγ.	Επενδυθέν κεφάλαιο ή αγοραία αξία	Αριθμ.	Z.B. Χλγ.	Αξία € (+) (-)	Αριθμ.	Z.B χλγ.	Επενδυθέν κεφάλαιο ή αγοραία αξία
Πρόβατα (θυληκιά) Χιώτικη	6	2	10	250	10.000	22.500	-	-	-2.500	250	10.000	20.000
Πρόβατα (θηλυκιά) Χιώτικα	4	2	10	300	12.000	27.000	-	-	-2.700	300	12.000	24.300
Πρόβατα (θηλυκιά Assaf	2	2	10	72	2.880	10.800	-	-	-1.080	72	2.880	9.720
Κριοί Lacaune	1	2	10	20	1.200	2.000	-	100	+500	20	1.300	2.500
Αρνιά	2-5 μηνών	-	-	90	1.350	4.500	50	750	-2.500	40	600	2.000
Λοιπά	1	-	-	70	1.400	3.500	70	1.400	-3.500	-	-	-

Σύνολο						70.300			-11.780			58.520
--------	--	--	--	--	--	--------	--	--	---------	--	--	--------

Ανάλυση: Στον πίνακα 8 καταγράφονται τα ζώα παραγωγής της εκμετάλλευσης. Παρατηρούμε την φυλή προέλευσης των προβάτων, το κεφάλαιο που έχει επενδύσει η επιχείρηση, αλλά και την αυξομείωση του κατά την διάρκεια του έτους με τις αγορές και πωλήσεις των ζώντων ζώων.

Απογραφή και εκτίμηση αξίας μηχανημάτων και εργαλείων

Πίνακας 9: Απογραφή Μηχανημάτων Και Εργαλείων

Είδος και τύπος μηχανήματος	Αρχική αξία ή αντικατάστασης	Υπολειμματική αξία €	Συντελεστής απόσβεσης %	Έτος από αγοράς	Αρχή έτους		Αυξομείωση		Τέλος έτους	
					αριθμ.	αξία €	αριθμ.	αξία €	Αριθμ.	Αξία €
Ελκυστήρας New Holland	35.000	3.500	10	6	1	12.600		-3.150	1	9.450
Ελκυστήρας Fiat	5.000	500	10	5	1	2.250		-450	1	1.800
Άροτρο τρύινο	750	75	8	6	1	351		-54	1	297
Άροτρο δύινο	500	50	10	6	1	180		-45	1	135
Σβάρνα	700	70	8	5	1	378		-50	1	328
Σπαρτική σίτου-κρίθου-αραβόσιτου	800	80	8	6	1	266		-58	1	208
Σπαρτική βάμβακος	650	65	8	5	1	351		-47	1	304
Λιπασματοδ	500	50	8	4	1	306		-36	1	270

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

ιανομέας										
Χορτοκοπτική	800	80	8	3	1	547		-58	1	490
Ψεκαστήρας χωρητ. 1000 χιλγ.	1.500	150	10	2	1	1080		-135	1	945
Φρέζα	1.000	100	10	2	1	720		-90	1	630
Αναδευτήρες χόρτου	500	50	8	3	1	392		-36	1	356
Κύλινδρος	300	30	8	5	1	162		-22	1	140
Πλατφόρμα	1.400	140	10	3	1	882		-126	1	756
Τσάπες κ.λ.π	50	-	20	6		-		-		-
Σκέυη γαλακτοπαγωγής	70	-	20	6		-		-		-
Σκάλες δενδροκομικές	150	15	10	4	5	81		-14	5	68
Τελάρα ελιών	120	12	10	4	110	65		-11	110	54
Σύνολο	49.790	4.967				20.611		-4.382		16.231

Ανάλυση: Στον πίνακα 9 συναντάμε την απογραφή των μηχανημάτων και εργαλείων της εκμετάλλευσης. Υπάρχει μία αναλυτική καταγραφή του μηχανολογικού εξοπλισμού, όπως και η απόσβεση του κατά τη διάρκεια του έτους.

**Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Μεταβλητού
Κεφαλαίου, Συνδεδεμένου Με Το Δεδομένο Σχέδιο
Παραγωγής Της Αγροτικής Εκμετάλλευσης**

Πίνακας 10: Απογραφή Μεταβλητού Κεφαλαίου

Είδος Προμήθειας	Αρχή έτους		Αυξομείωση		Τέλος έτους	
	Ποσότητα χλγ.	Αξία €	Ποσότητα χλγ.	Αξία €	Ποσότητα χλγ.	Αξία €
A. Ζωοτροφές						
Άχυρο	7.350	368	-	-	7.350	368
Μηδική ξηρή	17.117	240	-	-	17.117	240
Σόγια	652	325	-	-	652	325
Αραβόσιτος	854	137	-	-	854	137
Βαμβακόπιτα	457	183	-	-	457	183
Κριθάρι	4.448	712	-	-	4.448	712
B. Ρευστό χρήμα		1.800	-	-		1.800
Σύνολο		3.765				3.765

Ανάλυση: Στον πίνακα 10 παρουσιάζεται η απογραφή του μεταβλητού κεφαλαίου της επιχείρησης. Συναντάμε δύο κατηγορίες, τις ζωοτροφές και τα μετρητά. Σημειώνεται πως ο ιδιοκτήτης θέτει στη διάθεση της αγροτικής εκμετάλλευσης 1.800 € από την έναρξη της χρήσης.

Παθητικό

**Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Περιουσιακών
Στοιχείων Ανηκόντων Σε Τρίτους**

Πίνακας 11: Απογραφή Περιουσιακών Στοιχείων Ανήκοντα Σε Τρίτους

Είδος περιουσιακού στοιχείου	Αρχή έτους		Αυξομείωση		Τέλος έτους	
	στρ. αριθμ. μ ²	αξία €	στρ. αριθμ. μ ²	αξία €	στρ. αριθμ. μ ²	αξία €

Τεμάχιο εδάφους 6	17	10.200	-	-	17	10.200
Σύνολο	17	10.200	-	-	17	10.200

Ανάλυση: Στον πίνακα 11 βρίσκεται το αγροτεμάχιο με αύξων αριθμό 6, το οποίο εκμεταλλεύεται η επιχείρηση, αλλά ανήκει σε τρίτους.

**Απογραφή Δανείων Και Οφειλών Αναφερόμενων Σε
Μορφές Σταθερού Κεφαλαίου Και Στο Συνδεδεμένο Με
Το Δεδομένο Σχέδιο Παραγωγής Μεταβλητό Κεφάλαιο**

Πίνακας 12: Απογραφή Δανείων Και Οφειλών

Είδος δανείου ή οφειλής και πηγή προέλευσης	Αρχικό δάνειο €	Έτος Λήψης	Χρεολύσιο	Αρχή έτους		Αυξομείωση		Τέλος έτους	
				Στρ. Αριθμ μ ²	Αξία €	Στρ. Αριθμ μ ²	Αξία €	Στρ. Αριθμ μ ²	Αξία €
1.Μεσοπρόθεσμα Από Πειραιώς									
Κατασκευή Υπόστεγου	12.000	2018	1.500		-		12.000 -1.500		10.500
Αγορά Κριαριών Laucaune	1.100	2017	150		1.100		-150		950
2. Βραχυπρόθεσμα Από Πειραιώς					2.000		870		2.870
Σύνολο					1.100		11.220		12.320

Ανάλυση: Ο πίνακας 12 συμπεριλαμβάνει τον δανεισμό της εκμετάλλευσης, ο οποίος χωρίζεται σε μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο. Η εκμετάλλευση προχώρησε στην

λήψη δανείου για την ανάπτυξη των παγίων περιουσιακών της στοιχείων, αλλά και για την ενίσχυση της ρευστότητας της.

Συνοπτική Απογραφή Και Εκτίμηση Αξίας Αγροτικής Εκμετάλλευσης

Πίνακας 13: Συνοπτική Απογραφή Αξίας Αγροτικής Εκμετάλλευσης

Περιουσιακά στοιχεία	Αξία περιουσιακών στοιχείων	
	Αρχή έτους	Τέλος έτους
I. Ενεργητικό	€	€
Έδαφος	83.500	83.500
Έγχειρες βελτιώσεις	8.000	2.880
Γεωργικές κατασκευές	50.452	58.256
Πολυετής Καλλιέργειες	7.200	6.620
Ζώα παραγωγής	70.300	58.520
Μηχανήματα- εργαλεία	20.611	16.231
Μεταβλητό κεφάλαιο	3.765	3.765
Σύνολο	243.828	229.772
II. Παθητικό	€	€
Περιουσιακά στοιχεία ανήκοντα σε τρίτους	10.200	10.200
Δάνεια και οφειλές	1.100	12.320
Σύνολο	11.300	22.520
III. Καθαρά Περιουσία (I-II)	232.528	207.525

Ανάλυση: Στον Πίνακα 13 υπάρχει η συγκεντρωτική απογραφή της επιχείρησης. Παρατηρούμε την αυξομείωση της εκάστοτε κατηγορίας κατά τη διάρκεια του έτους, όπως και την διαφορά των δύο, από όπου προκύπτει η Καθαρά Περιουσία της εκμετάλλευσης.

4.4 Βιβλίο Λογαριασμών Κλάδων Και Μέσων Παραγωγής Αγροτικής Εκμετάλλευσης

Λογαριασμοί Απλών Και Σύνθετων Κλάδων Φυτικής Παραγωγής

A) Λογαριασμός Καλλιέργειας 31 στρεμμάτων σιταριού

Ποικιλία: Vento

Ηλικία: 2

Αριθμός τεμαχίου εδάφους: 3

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου
αυτού παραγωγής:

Πίνακας 14: Λογαριασμός 31 στρεμμάτων σιταριού

Ημερ/νια	Είδος και τρόπος εκτελούμενης εργασίας, εκτελούμενο έργο και τιμή μονάδος σε συνδυασμό με τρόπο αμοιβής, απασχολούμενα άτομα και μηχανήματα, είδος και ποσότητα χρησιμοποιούμενων υλικών και επιτυγχανόμενων προϊόντων	Εργασία σε ώρες περικλείουσα τη διαδρομή σε και από την εκμετάλλευση				Χρησιμοποιούμενα υλικά (σπόροι, λιπάσματα, φάρμακα)	Παραγωγή
		Ανθρώπινη		Μηχανική			
		Οικογενειακή	Ξένη	Ίδια σε ώρες			

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

		Ωρες	€	Ωρες	€	Ελκυστή	Άροτρο	Σβάρνα	Σπαρτικ.	Λιπα/δια	Ψεκαστή	Πλατφόρ	€	Χλγ.	€	Χλγ.	€	
30/10	Όργωμα με ελκυστήρα 31 στρ.	11	19			11	1 1											
1/11	Σβάρνισμα με ελκυστήρα 31 στρ.	5	8,5			5		5										
5/11	Λίπανση και σπορά με σπαρτική και λιπ/μέα	12	18			12			6	6		1						
	(Σπόρος 31 στρ.*15 χλγ/στρ.)													465	81,5			
	(Λίπανση βασική: Φωσφορική αμμωνία 31 στρ.*30 χλγ/στρ.)													930	85,8			
20/2	Λίπανση επιφανειακή: Νιτρική αμμωνία (31 στρ.*15χλγ./στρ)	5	9,5			5				5		1		465	38,2			
5/3	Ζιζανοκτονία	12	22. 5			12					1 2			5	3,5			
27/6	Θεριζοαλωνισμ ός (11.200*10%)												14 0,5			11.20 0	1.805	

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

27/6	Μεταφορά σοδειάς σε αποθήκη	12	25			12						1 2					
27/6	Δεματοποίηση αχύρου (250 δεμ. *0,2€ με σύρμα δέτου)												50				
27/6	Μεταφορά αχύρου σε αποθήκη (250 δεμ.) (3 ατομα*6ωρο)	12	25	1 2	3 0	6						6				7.500	
15/7	Μεταφορά καρπού στη συγκέντρωση και εκφορτωτικά	16	30	8	1 5	10						1 0					
	<u>Σύνολο</u>	85	15 7,5	2 0	4 5	73	1 1	5	6	1 1	1 2	3 0	19 0,5	1.86 5	209	18.70 0	1.805
	Άχυρο	12	25	1 2	3 0	6	-	-	-	-	-	6	50			7.500	
	Καρπός	73	13 2,5	8 5	1 5	67	1 1	5	6	1 1	1 2	2 4	14 0,5		209	11.20 0	1.805

Ανάλυση: Στον πίνακα 14 παρουσιάζεται το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της καλλιέργειας σιταριού της επιχείρησης. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου. Τέλος, καταγράφεται και η αξία της εργασίας, τα υλικά χρήσης, αλλά και η αξία παραγωγής σε άχυρο και καρπό.

B) Λογαριασμός καλλιέργειας 25 στρεμμάτων βάμβακος

Ποικιλία: Celia

Αριθμός τεμαχίου εδάφους: 4

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου αυτού παραγωγής:

Πίνακας 15: Λογαριασμός Καλλιέργειας 25 Στρεμμάτων Βάμβακος

Ημερ/νια	Είδος και τρόπος εκτελούμενης εργασίας, εκτελούμενο έργο και τιμή μονάδος σε συνδυασμό με τρόπο αμοιβής, απασχολούμενα άτομα και μηχανήματα, είδος και ποσότητα χρησιμοποιούμενων υλικών και επιτυγχανόμενων προϊόντων	Εργασία σε ώρες περικλείουσα τη διαδρομή σε και από την εκμετάλλευση										Χρησιμοποιούμενα υλικά (σπόροι, λιπάσματα, φάρμακα)				Παραγωγή
		Ανθρώπινη		Μηχανική												
		Οικογενειακή	Ξένη	Ίδια σε ώρες								Ξένη	Χλγ.		€	
Ωρες	€	Ωρες	€	Ελκυστή	Άροτρο	Σβάρνα	Σπαρτικ.	Λιπα/δια	Ψεκαστή	Πλατφόρ	€	Χλγ.	€	Χλγ.	€	
15 / 12	Όργωμα 1 ^ο με ελκυστήρα	8	13			8	8									

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

	25 στρ.																
1 / 2	Όργωμα 2 ^ο με ελκυστήρα 25 στρ.	8	1 3			8	8										
2 / 3	Φρεζάρισμα 1 ^ο με ελκυστήρα 25 στρ.	8	1 3		8		8										
20 / 4	Λίπανση 1 ^η με ρωδφορική αμμωνία (25στρ.*50χλ γ./στρ.)	5	8			5			5		1	1 2 5 0	1 1 5				
21 / 4	Φρεζάρισμα 2 ^ο με ελκυστήρα 25 στρ.	8	1 3			8		8									
22 / 4	Κυλίνδρισμα με ελκυστήρα 25στρ.	5	8			5			5								
23 / 4	Σπορά με σπαρτική (σπόρος 25στρ.*5χλγ./ στρ.)	5	8			5	5				1	1 2 5	2 5, 5				
20 - 25/ 5	Σκάλισμα 1 ^ο με τα χέρια (10 οικογ. και 20 ξένα *12ωρο)	1 2 0	2 1 0	2 4 0	4 2 0	8					8						

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

5 / 6	Σκάλισμα με ελκυστήρα	5	8			5										
8 - 13/ 6	Σκάλισμα 2 ^ο με τα χέρια (10 οικογ. και 20 ξένα *12ωρο)	1 2 0	2 1 0	2 4 0	4 2 0	8						8				
25 / 6	Σκάλισμα με ελκυστήρα	5	8			5										
5 / 7	Ψεκασμός καταπολέμησ ης εντόμων	1 0	1 6			1 0						1 0		1 2, 5	6 0	
4 - 5/ 8	Άρδευση 1 ^η (γεώτρηση – καρούλι ποτίσματος)	3 5	5 5			3 5										
20 - 21/ 8	Άρδευση 2 ^η (γεώτρηση – καρούλι ποτίσματος)	3 5	5 5			3 5										
5 - 6/ 9	Άρδευση 3 ^η (γεώτρηση – καρούλι ποτίσματος)	3 5	5 5			3 5										
20 - 23/ 9	Συλλογή βάμβακος με τα χέρια)	1 0 0	1 7 5	2 5 0	4 3 7, 5											2 3 0 0
20 - 23/ 9	Μεταφορά βάμβακος σε αποθήκη	1 0	1 7, 5			1 0						10				
15 - 18/ 10	Συλλογή βάμβακος με	1 5	2 6	3 0	5 2											3 5

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

	τα χέρια	0	2	0	5												0	0
15 - 18/ 10	Μεταφορά βάμβακος σε αποθήκη	1 4	2 4, 5			1 4							14					
ΣΥΝΟΛΟ		6 8 6	1 1 7 2	1 0 3 0	1 8 0 2, 5	2 1 2	1 6	5	1 6	5	5	1 0	42	1 3 8 7, 5	2 0 0, 5	5 8 0 0	5 2 8 0	5

Ανάλυση: Ο πίνακας 15 εμπεριέχει το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της καλλιέργειας βαμβακιού της εκμετάλλευσης. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου. Τέλος, καταγράφεται και η αξία της εργασίας, τα υλικά χρήσης, αλλά και η αξία παραγωγής βάλβακος.

Γ) Λογαριασμός Καλλιέργειας 52 στρεμμάτων μηδικής

Ποικιλία: Tosca

Ηλικία: 1 και 2 ετών

Αριθμός τεμαχίου εδάφους: 5 και 6

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου αυτού παραγωγής:

Πίνακας 16: Λογαριασμός Καλλιέργειας 72 Στρεμμάτων Μηδικής

Ημερ/νια	Είδος και τρόπος εκτελούμενης εργασίας,	Εργασία σε ώρες περικλείουσα τη διαδρομή σε και από την εκμετάλλευση		Χρησιμο ποιούμεν α υλικά	Παραγωγή
		Ανθρώπινη	Μηχανική		

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

	εκτελούμενο έργο και τιμή μονάδος σε συνδυασμό με τρόπο αμοιβής, απασχολούμενα άτομα και μηχανήματα, είδος και ποσότητα χρησιμοποιούμενων υλικών και επιτυγχανόμενων προϊόντων	Οικογενειακή		Ξένη								€	(σπόροι, λιπάσματα, φάρμακα)		
		Ωρες	€	Ωρες	€	Ελκυστήρας	Χορτοκοπτική	Λιπ/μέα;	Ψεκαστήρας	Αναδευτήρας	Πλατφόρμα		€	Χλγ.	
20 / 2	Λίπανση με αραιό φωσφορικό (52* 50 χλγ./στρ.)	8	14			8							2600	99,5	
10 - 12/ 5	Κοπή 1 ^η και γύρισμα χόρτου	18	31,5			18	9			9					
13 / 5	Δεματοποίηση (700 * 0,235 € με σύρμα δέτου)											164,5			
13 / 5	Μεταφορά δεμάτων σε αποθήκη (4 άτομα)	12	21	12	21	12					12				22000

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

14 / 5	Ψεκασμός με εντομοκτόνο	1 0	1 7, 5			1 0			1 0					57,5
5 - 8/ 6	Κοπή 2 ^η και γύρισμα χόρτου	1 8	3 1, 5			1 8	9			9				
9 / 6	Δεματοποίηση (540*0,235 με σύρμα δέτου)											1 2 7		
9 / 6	Μεταφορά δεμάτων σε αποθήκη (4 άτομα)	1 2	2 1	1 2	2 1	1 2					12			16200
15 - 17/ 6	Άρδευση 1 ^η (γεώτρηση-καρούλι ποτίσματος)	5 0	8 7, 5			2 5								
5 - 7/ 7	Κοπή 3 ^η και γύρισμα χόρτου	1 8	3 1, 5			1 8	9			9				
8 / 7	Δεματοποίηση (432*0,235 με σύρμα δέτου)											1 0 1, 5		
8 / 7	Μεταφορά δεμάτων σε αποθήκη (4 άτομα)	1 2	2 1	1 2	2 1	1 2					12			12960
11 -13 /7	Άρδευση 2 ^η (γεώτρηση-καρούλι ποτίσματος)	5 0	8 7, 5			2 5								

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

2 - 5/ 8	Κοπή 4 ^η και γύρισμα χόρτου	1 8	3 1, 5			1 8	9			9					
6 / 8	Δεματοποίηση (342 δεμ. * 0,235 με σύρμα δέτου)											8 0, 5			
6 / 8	Μεταφορά δεμάτων σε αποθήκη (4 άτομα)	1 2	2 1	1 2	2 1	1 2					12			10260	
7 / 8	Άρδευση 3 ^η (γεώτρηση- καρούλι ποτίσματος)	5 0	8 7, 5			2 5									
1 – 3/ 9	Κοπή 5 ^η και γύρισμα χόρτου	1 8	3 1, 5			1 8	9			9					
4 / 9	Δεματοποίηση (330 * 0,235 με σύρμα δέτου)											7 4			
9 / 9	Μεταφορά δεμάτων σε αποθήκη (4 άτομα)	1 2	2 1	1 2	2 1	1 2				1 2				9960	
ΣΥΝΟΛΟ		3 1 8	5 5 6, 5	6 0 5	1 0 5	2 4 3	4 5	8	1 0	4 5	60	5 4 7, 5	2 6 0 0	157	71380

Ανάλυση: Στον πίνακα 16 καταγράφεται το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της καλλιέργειας μηδικής της εκμετάλλευσης. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου. Παρατηρούμε την διαδικασία συλλογής της μηδικής, η οποία γίνεται πέντε

φορές, μέσα σε διάστημα τεσσάρων μηνών. Τέλος, καταγράφεται και η αξία της εργασίας, τα υλικά χρήσης, αλλά και η αξία παραγωγής.

Δ) Λογαριασμός Καλλιέργειας 20 στρεμμάτων ελιάς

Ποικιλία: Καλαμών – πράσινες Χαλκιδικής

Ηλικία: 8 – 17 ετών

Αριθμός τεμαχίου εδάφους: 1

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου αυτού παραγωγής:

Πίνακας 17: Λογαριασμός Καλλιέργειας 20 Στρεμμάτων Ελιάς

Ημερ/νία	Είδος και τρόπος εκτελούμενης εργασίας, εκτελούμενο έργο και τιμή μονάδος σε συνδυασμό με τρόπο αμοιβής, απασχολούμενα άτομα και μηχανήματα, είδος και ποσότητα χρησιμοποιούμενων υλικών και επιτυγχανόμενων προϊόντων	Εργασία σε ώρες περικλείουσα τη διαδρομή σε και από την εκμετάλλευση				Χρησιμοποιούμενα υλικά (σπόροι, λιπάσματα, φάρμακα)	Παραγωγή
		Ανθρώπινη		Μηχανική			
		Οικογενειακή	Ξένη		Ξένη		

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

		Ωρες	€	Ωρες	€	Ελκυστήρας	Άροτρο	Ψεκαστήρας	Λιπ/μένανς	Πλατφόρμα	Κοπτικό χόρτων	Χλγ.	€	Χλγ.	€
5 - 8/ 12	Ψεκασμός με οξυχλωριούχο χαλκό 1%	5 6	9 8			2 8		2 8				8 0	162		
15 / 12	Λίπανση με αμμωνία (20 στρ. * 120/στρ)	8	1 4			8			8	1		2 4 0 0	140, 8		
17 / 12	Κοπή χόρτων με κοπτικό	8	1 4			8					8				
15 – 16/ 1	Ψεκασμός με χειμερινό δινιτροκρεζολικό και οξυχλωριούχο χαλκό 0,5 %	5 6	9 8			2 8		2 8				3 2 0	174, 9		
15 – 25/ 2	Κλάδεμα καρποφορίας δένδρων	1 8 0	3 1 5												
27 – 28/ 2	Κλάδεμα καρποφορίας δένδρων	2 0	3 5	9 0	1 5 7, 5										
1 – 2/ 3	Συλλογή, δέσιμο και μεταφορά κλάδων	2 0	3 5	2 0	3 5	2 0				20					
5 / 3	Μεταφορά και διανομή κοπριάς	1 0	1 7, 5			1 0				10		4 0 0 0			

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

12 / 3	Όργωμα σταυρωτό με ελκυστήρα	1 2	2 1			1 2	1 2							
25 / 4	Αραίωμα καρπού με τα χέρια	1 0	1 7, 5	1 0	1 7, 5									
14 – 15/ 5	Ψεκασμός με εντομοκτόνο 1% και ψεκασμός με μυκητοκτόνο 4%	3 0	5 2, 5			1 5	1 5				8	35,2		
27 – 28/ 5	Άρδευση 1 ^η από γεώτρηση	3 0	5 2, 5											
15 – 16/ 6	Ψεκασμός με εντομοκτόνο 1%	3 0	5 2, 5			1 5	1 5				8	35,2		
15 – 16/ 6	Ψεκασμός με μυκητοκτόνο 4%										3 2	23,4		
27 / 7	Άρδευση 2 ^η από γεώτρηση 30	5 2, 5												
1 / 9	Κοπή χόρτων με κοπτικό	8	1 4			8					8			
15 – 30/ 9	Συλλογή καρπού με τα χέρια	6 0 0	9 3 0	6 0 0	9 3 0								6 0 0 0 0	
15 – 30/ 9	Μεταφορά καρπού σε έμπορο	9 0	1 5 7, 5			9 0				90			6 0 0 0 0	

ΣΥΝΟΛΟ	1	1	7	1	2	1	8	8	12	16	4	594,	1
	1	9	2	1	4	2	6		1		2	9	2
	9	7	0	4	2						8		0
	8	6,		0							0		0
		5									0		0

Ανάλυση: Ο πίνακας 17 αναλύει το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της καλλιέργειας ελιάς της εκμετάλλευσης. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου. Τέλος, καταγράφεται και η αξία της εργασίας, τα υλικά χρήσης, αλλά και η αξία παραγωγής. Η τιμή της ελιάς κατά τη συγκεκριμένη περίοδο κατά μέσο όρο ήταν στο 1€.

Λογαριασμοί Απλών Και Σύνθετων Κλάδων Ζωικής Παραγωγής

Α) Λογαριασμός εκτροφής 550 προβάτων γαλακτοπαραγωγής

Φυλή : Χιώτικη

Ηλικία: 4 – 6ετών

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου αυτού παραγωγής:

Πίνακας 18: Λογαριασμός Εκτροφής 550 Προβάτων Γαλακτοπαραγωγής

Αριθμός	Απόδοσιμη		Εργασία εισόδησ. και €		Συμμετοχές						Είδος και ποσότητα ζωντανών σε %/γ.						Παράγωγη			
	Εργασιακή	Εξόδη	Μηνιαία		Προβ. κέρδη	Σόγια	Άλλες	Καταμ. ποικ.	Πλάσ. μηδική	Κριθάρι	Μήλικη ή ζήμη	Άζωτο	Βρομίου	Μήλικη ή ζήμη	Εμβόλια, φάρμακα, κέρματα, στρογγυλά κ.λπ.	Προϊόν Α γάλα		Προϊόν Β αρνά		
			Εκαστ. ημερ. φέρ. Πλάσ. φέρ. φέρ.	Εκαστ. ημερ. φέρ. Πλάσ. φέρ. φέρ.												€	λίτρ.	€	λίτρ.	
50	87,5	50	87,5	12	12	200	75	210	110	84	140	140	1200	620	80	2900	2465			
40	70	51	89,25		21	16	123	84	140	1300	625	80				2850	2422,5			
50	87,5	49	85,75	14	14	195	80	195	105	82	120	1105	625	80	27(6)	2850	2422,5			
45	78,75	46	80,5		10	15	100	84	125	1050	625	85			27,5(β)	2850	2422,5			
53	92,75	50	87,5	10	10	168	80	168	100	80	125	1250	625	80		2900	2465			
40	70	54	94,5			164	85	164	102	80	120	1250	625	85		2900	2465			
52	78	48	84			160	85	160	14	125	80	120	1250	630	85	3050	2592,5			
43	75,25	45	78,75	10	10	160	80	160	95	80	130	1100	600	85		3050	2592,5			
48	84	40	70			180	80	180	16	95	84	130	1100	600	90	3000	2550	40	40	
56	98	56	98	10	10	175	75	175	95	75	110	1100	610	90	50(γ)	3000	2550			
42	73,5	52	91			175	75	175	100	75	110	1100	605	90		2850	2422,5			
51	89,25	54	94,5			186	65	186	100	75	110	1050	605	90		2800	2380			
54	94,5	54	94,5	11	11	195	70	195	110	70	105	1050	610	90	27,5(β)	2800	2380			
46	80,5	54	94,5			185	70	185	105	70	105	1050	610	90		2850	2422,5			
50	87,5	40	70			180	70	180	105	65	105	1050	610	95		3050	2592,5			
57	99,75	43	75,25	11	11	180	85	180	105	65	100	1055	615	95		3050	2592,5			
43	75,25	40	70			165	80	165	110	65	100	1055	615	95		3050	2592,5			
41	71,75	40	70			165	80	165	100	60	160	1050	605	100	50(γ)	3050	2592,5	40	40	
54	94,5	50	87,5	10	10	165	85	165	110	60	155	1000	605	100		3100	2635			
58	101,5	51	89,25			170	75	170	110	65	160	1000	605	105		3100	2635			
51	89,25	45	78,75			175	75	175	110	66	160	1000	610	105		3100	2635			
46	80,5	50	87,5	11	11	180	70	180	115	70	160	1050	610	100		3050	2592,5			
42	73,5	50	87,5			150	70	150	100	70	160	1080	610	100	50(γ)	3050	2592,5			
49	85,75	45	78,75			155	70	155	100	70	155	1085	620	95	1100	3050	2592,5			
51	89,25	40	70			155	70	155	95	75	155	1000	620	95	1200	3100	2635			
46	80,5	42	73,5			165	75	165	95	70	155	1100	625	95		2900	2465			
42	73,5	46	80,5	13	13	165	75	165	95	80	130	1100	625	90	50(γ)	2900	2465	40	40	
57	99,75	53	92,75	16	16	170	75	170	105	80	130	1100	625	90	27(α)	2950	2507,5			
39	68,25	56	98			170	80	170	100	80	130	1050	625	90		2950	2507,5			
46	80,5	50	87,5			170	80	170	105	80	130	1050	625	90		2950	2507,5			
54	94,5	50	87,5			165	80	165	110	80	130	1050	605	85	1310	2950	2570,5			
52	91	49	85,75			165	80	165	110	75	150	1050	605	85	1300	2950	2570,5			
56	98	46	80,5			160	65	160	105	75	145	1100	605	85	1310	2900	2465			
58	101,5	47	82,25	14	14	165	65	165	105	80	140	1000	610	85	50(γ)	3000	2550			
54	94,5	51	89,25			165	65	165	105	80	140	1050	610	85	1350	3050	2592,5			
49	85,75	54	94,5			155	70	155	105	80	135	1055	610	80	1200	3050	2592,5	40	40	
1765	3075,75	1741	3046,75	142	142	6178	2715	6178	3765	2694	4775	38900	21490	3245	17635	106980	91095,5	160	160	8000

* α) αλεστικό δικαίωμα, β) απορρυπαντικά, απολυμαντικά κ.λπ., γ) εμβόλια και φάρμακα

Ανάλυση: Ο πίνακας 18 εμπεριέχει το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της εκτροφής 550 προβάτων γαλακτοπαραγωγής. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της παραγωγικής περιόδου. Τέλος, καταγράφεται και η αξία της εργασίας, η ποσότητα των ζωοτροφών, αλλά και η ποσότητα και αξία παραγωγής γάλακτος. Παρατηρούμε τις περιόδους με υψηλή παραγωγή γάλακτος, αλλά και τις περιόδους με μειωμένη παραγωγή λόγω εγκυμοσύνης ή ακραίων καιρικών συνθηκών (ζέστη- κρύο).

B. Λογαριασμός εκτροφής 72 προβάτων γαλακτοπαραγωγής

Φυλή: Assaf

Ηλικίας: 2 ετών

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου αυτού παραγωγής:

Πίνακας 19: Λογαριασμός Εκτροφής 72 Προβάτων Γαλακτοπαραγωγής

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

Αριθ. Πρωτοκόλλου	Ανάγκες				Εργασίες				Επιπλέον εργασιές				Προϊόντα				Παραγωγή					
	Ουσιαστικές		Επιπλέον		Μηνιαίες		Ετήσιες		Καθαριστικές		Επιπλέον		Προϊόντα		Παραγωγή		Σύνολο	Ποσοστό				
	Κόστος	Επιπλέον	Κόστος	Επιπλέον	Κόστος	Επιπλέον	Κόστος	Επιπλέον	Κόστος	Επιπλέον	Κόστος	Επιπλέον	Κόστος	Επιπλέον	Κόστος	Επιπλέον						
10-10	10	17,5	15	26,25	6	100	40	6	8	35	42	85	530	210	40	1.000	830					
20-10	10	17,5	15	26,25		110	45	6	8	38	45	88	530	210	40	1.050	860,5					
30-10	10	17,5	15	26,25	6	80	30	5	7	45	35	70	570	220	50	1.135(α)	930	300,5				
09-11	10	17,5	15	26,25	6	80	30	5	7	45	35	70	570	220	50	990	790,5					
20-11	10	17,5	15	26,25	5	80	20	5	7	45	35	70	570	220	50	910	770,5					
30-11	10	17,5	12	21		75	20	4	7	40	30	70	550	200	45	900	765					
10-12	10	17,5	12	21		75	20	4	7	40	30	70	550	200	45	870	735,5					
20-12	10	17,5	12	21	5	75	20	5	7	40	30	70	530	200	45	870	735,5					
30-12	10	17,5	20	35		75	20	5	7	40	30	70	550	200	45	825(α)	670	795,5	15			
10-1	12	11	15	26,25	5	80	30	5	7	45	35	70	570	220	50	900	765					
20-1	12	11	15	26,25		80	35	5	7	45	35	70	570	220	50	950	795,5					
30-1	12	11	15	26,25	6	90	35	6	8	45	40	75	580	220	50	1.000	830					
10-2	12	11	15	26,25	6	90	35	6	8	45	40	75	580	220	50	1.050	860,5					
20-2	12	11	15	26,25		90	35	6	8	45	40	75	580	220	50	1.000	830					
30-2	10	17,5	12	21		80	30	5	7	40	30	70	530	200	45	900	765					
10-3	10	21	20	35	8	90	35	6	8	45	40	75	580	220	50	950	807,5					
20-3	10	21	15	26,25		95	35	6	8	50	42	75	580	220	50	1.000	830					
30-3	15	26,25	15	26,25		95	35	6	8	50	42	75	580	220	50	1.050	860,5	12	12			
10-4	12	11	15	26,25	6	95	35	6	8	50	42	75	580	220	50	900	765					
20-4	12	11	15	26,25		95	35	6	8	50	42	75	580	220	50	910	770,5					
30-4	10	21	14	26,25	5	85	35	6	8	50	42	75	580	220	50	910	770,5					
10-5	12	11	20	35	8	95	35	6	8	50	42	75	580	220	50	950	790,5					
20-5	12	11	15	26,25		90	35	6	8	45	40	75	580	220	50	1.000	830					
30-5	12	11	15	26,25		85	30	6	8	45	40	70	580	220	50	970	795,5					
10-6	10	17,5	15	26,25		85	30	5	7	45	40	70	550	220	50	1.155(α)	930	790,5				
20-6	10	17,5	12	21		80	30	5	7	45	40	70	530	220	45	1.000	800					
30-6	15	26,25	20	35	7	80	30	5	7	45	40	70	530	220	45	1.050	830	705,5	13			
10-7	15	26,25	20	35	8	85	35	5	7	50	42	75	580	220	45	1.060	870	795,5				
20-7	12	11	20	35		90	35	6	8	50	42	75	580	220	50	910	770,5					
30-7	12	11	15	26,25		90	35	6	8	50	42	75	580	220	50	950	807,5					
10-8	12	11	15	26,25		95	35	6	8	50	42	75	600	250	50	1.050	860,5					
20-8	12	11	15	26,25		95	35	6	8	50	45	80	600	250	50	1.150	970,5					
30-8	12	11	15	26,25		95	35	6	8	50	45	80	600	250	50	1.200	1.000					
10-9	12	11	15	26,25	7	90	30	6	8	50	42	75	580	220	45	1.145(α)	1.050	860,5				
20-9	12	11	15	26,25		85	35	5	7	50	42	70	550	220	45	1.155(α)	950	790,5				
30-9	15	26,25	20	35		85	35	5	7	50	42	70	550	220	45	1.160	970	810	15			
ΣΥΝΟΛΟ	421	7.673,5	560	880	77	3150	1305	200	272	1.692,5	1.411	2.650	20.980	11730	1725	5940	418	3389,5	2879,5	55	55	2730

* α) αλεστικό δικαίωμα, β) απορρυπαντικά, απολυμαντικά κ.λπ., γ) εμβόλια και φάρμακα

Ανάλυση: Ο πίνακας 19 εμπεριέχει το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της εκτροφής 72 προβάτων γαλακτοπαραγωγής. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της παραγωγικής περιόδου. Τέλος, καταγράφεται και η αξία της εργασίας, η ποσότητα των ζωοτροφών, αλλά και η ποσότητα και αξία παραγωγής γάλακτος. Παρατηρούμε επίσης, την διαφορά παραγωγικότητας σε σχέση με την προηγούμενη φυλή, καθώς η συγκεκριμένη φυλή

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

προσφέρει υψηλή παραγωγικότητα, χάνοντας όμως σε ποιοτικά στοιχεία (λιποπρωτεΐνες).

Γ. Λογαριασμός εκτροφής 20 κριών αναπαραγωγής

Φυλή : Lacaune - Ηλικία: 1 ετών

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου αυτού παραγωγής:

Πίνακας 20: Λογαριασμός Εκτροφής 20 Κριών Αναπαραγωγής

Αντ 10ημέρο από	Ανθράκων				Εργασία σε όρες και €		Συμμετοχές						Είδος και ποσότητα ζοοτροφών σε χγ.				Ετήσιος, φθινοπώρος, ετήσιος, φθινοπώρος	
	Οικονομική		Εξ		Ελάτωση	Μηχανική	Πλάτωση	Βαμβακόπιτρο	Σόνια	Αλάτι	Καμπόκι	Πλάτωση	Κριός	Μήδικα	Χάορο	Μήδικα		Ζάχαρη
	Ωρες	€	Ωρες	€														
1ο/10	3	5,25	7	12,25	4	4	25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
2ο/10	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
3ο/10	3	5,25	7	12,25	4	4	30	15	2	2	15	12	25	130	120	25	2,20(€)	
1ο/11	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20	5,87(€)	
2ο/11	3	5,25	7	12,25	4	4	25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
3ο/11	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
1ο/12	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
2ο/12	3	5,25	7	12,25	2	2	25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
3ο/12	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
1ο/1	3	5,25	5	8,75	2	2	25	14	2	2	12	10	20	120	100	20	4,40(€)	
2ο/1	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	130	110	25		
3ο/1	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	130	110	25		
1ο/2	3	5,25	7	12,25	2	2	30	15	3	3	15	12	23	130	110	25		
2ο/2	3	5,25	7	12,25			30	15	3	3	15	12	23	130	110	25	2,95(€)	
3ο/2	3	5,25	5	8,75			20	12	2	2	10	8	18	100	90	15		
1ο/3	3	5,25	7	12,25	3	3	30	15	3	3	15	12	23	130	110	25		
2ο/3	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
3ο/3	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	130	110	25		
1ο/4	3	5,25	7	12,25	2	2	30	15	3	3	15	12	23	130	110	25		
2ο/4	3	5,25	7	12,25			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20	4,40(€)	
3ο/4	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	120	100	20		
1ο/5	3	5,25	7	12,25	2	2	30	15	3	3	15	12	23	130	110	25		
2ο/5	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	60	
3ο/5	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	60	
1ο/6	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	65	
2ο/6	3	5,25	7	12,25			30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	60	
3ο/6	3	5,25	7	12,25	2	2	30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	60	
1ο/7	3	5,25	7	12,25	3	3	30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	60	
2ο/7	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	60	
3ο/7	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	60	
1ο/8	3	5,25	7	12,25			25	14	2	2	12	10	20	70	110	20	60	
2ο/8	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	70	110	20	60	
3ο/8	3	5,25	5	8,75			30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	65	
1ο/9	3	5,25	7	12,25	3	3	30	15	3	3	15	12	23	80	110	25	65	
2ο/9	3	5,25	7	12,25			25	14	2	2	12	10	20	70	110	20	60	
3ο/9	3	5,25	5	8,75			25	14	2	2	12	10	20	70	110	20	60	
ΣΥΝΟΛΟ	108	189	212	371	33	33	990	521	90	90	487	396	777	3790	3830	810	855	33,5

* α) αλεστικό δικαίωμα, β) εμβόλια και φάρμακα

Ανάλυση: Ο πίνακας 20 καταγράφει το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της εκτροφής 20 κριών αναπαραγωγής. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της παραγωγικής περιόδου.

Δ) Λογαριασμός εκτροφής 90 αρνιών πάχυνσης

Ηλικία: 2 – 5 μηνών

Ημερολόγιο φυσικών ή τεχνικών και οικονομικών δεδομένων του κλάδου αυτού παραγωγής

Πίνακας 21: Λογαριασμός Εκτροφής 90 Αρνιών Πάχυνσης

Ανά 10ημερο από 1 / 10	Εργασία σε ώρες και €				Είδος και ποσότητα ζωοτροφών σε χλγ.							θέρμανση, φοτισμός,	Παραγωγή			
	Ανθρώπινη				Μηχανική		Συμπυκνωμένες				Χονδροειδείς		Προϊόν Α κρέας			
	Οικογενειακή		Ξένη													
	Ωρες	€	Ωρες	€	τήρας	φόρμα	Πίτυρ α	ακόπι	Σόγια	Αλάτι	Μηδικ ή χλωρή		χλγ.	ζ.β.	€	
1ο/10	8	14	10	17,5	5	5	30	30	4	4	55	1,60(α)				
2ο/10	10	17,5	12	21			30	30	4	4	55	6,70(α) 5,90(β)				
3ο/10	5	8,75	7	12,25	6	6	30	30	4	4	55					
1ο/11	5	8,75	10	26,25			30	30	4	4	50					
2ο/11	8	14	10	26,25	5	5	25	25	4	4	50					
3ο/11	8	14	12	21			25	25	3	3	50	2,90(β)				
1ο/12	5	8,75	7	12,25			25	20	3	3	50					
2ο/12	8	14	10	26,25	4	4	25	20	3	3	50					
3ο/12	5	8,75	7	12,25			25	25	3	3	55					
1ο/1	5	8,75	7	12,25			30	30	4	4	55					
2ο/1	5	8,75	7	12,25			30	30	4	4	55					

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

3ο/1	8	14	10	26,25	5	5	30	30	4	4	55			
1ο/2	5	8,75	10	26,25			30	30	4	4	55	4,40(β)		
2ο/2	5	8,75	7	12,25			25	25	3	3	55			
3ο/2	5	8,75	7	12,25			20	20	2	2	45			
1ο/3	8	14	10	26,25	6	6	30	30	4	4	55			
2ο/3	5	8,75	7	12,25			30	30	4	4	55			
3ο/3	5	8,75	7	12,25			30	30	4	4	50			
1ο/4	8	14	10	26,25	4	4	30	30	4	4	50			
2ο/4	5	8,75	7	12,25			35	35	4	4	55			
3ο/4	5	8,75	10	26,25			35	35	4	4	55	7,30(β)		
1ο/5	5	8,75	7	12,25			40	40	4	4	55			
2ο/5	5	8,75	7	12,25			40	40	4	4	55			
3ο/5	8	14	10	26,25	5	5	45	45	5	5	55			
1ο/6	5	8,75	7	12,25			45	45	5	5	55			
2ο/6	5	8,75	7	12,25			45	45	5	5	60			
3ο/6	5	8,75	7	12,25			50	55	5	5	60			
1ο/7	8	14	10	26,25	5	5	50	55	5	5	60			
2ο/7	5	8,75	7	12,25			55	55	5	5	65			
3ο/7	5	8,75	10	26,25			55	55	6	6	65	5,80(β)		
1ο/8	5	8,75	7	12,25			55	55	6	6	65			
2ο/8	5	8,75	7	12,25			55	55	6	6	65			
3ο/8	5	8,75	7	12,25			60	60	6	6	65			
1ο/9	8	14	10	26,25	5	5	60	60	6	6	70			
2ο/9	5	8,75	7	12,25			65	65	6	6	70			
3ο/9	5	8,75	7	12,25			65	65	6	6	70			
ΣΥΝΟΛΟ	215	376,25	301	631,75	50	50	1385	1385	157	157	2045	37,6	750	2250

* α) αλεστικό δικαίωμα, β) εμβόλια και φάρμακα

Ανάλυση: Ο πίνακας 21 περιλαμβάνει το ημερολόγιο των οικονομοτεχνικών δεδομένων της εκτροφής 90 αρνιών πάχυνσης. Υπάρχουν αναλυτικά όλες οι εργασίες που

πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της παραγωγικής περιόδου. Τέλος καταγράφεται η παραγωγή σε κρέας και η αξία αυτής.

Ε. Τεχνικά Δεδομένα Ζώων Παραγωγής

- Γάλα χλγ. ανά πρόβατο = $\frac{\text{Συνολική ετήσια απόδοση}}{\text{μέσος αριθμός εκτρ,προβάτων}} = \frac{140830}{732} = 192,39$
- Μέσος αριθμός εκτρεφόμενων προβάτων = $\frac{\text{άθροιση 12 μηνιαίων απογραφών}}{12} = \frac{8784}{12} = 732$
- Γάλα χλγ. ανα αμελγόμενο πρόβατο = $\frac{\text{Συνολική ετήσια απόδοση}}{\text{μέσος αριθμός αμεγόμε.προβάτων}} = \frac{140830}{622} = 226,41$
- Μέσος αριθμός αμελγόμενων αγελάδων = $\frac{\text{άθροιση 12 μηνιαίων απογραφών}}{12} = \frac{7464}{12} = 622$

4.5 Ανάλυση Και Ερμηνεία Αγροτικών Λογαριασμών

Υπολογισμός Ακαθάριστης Προσόδου Της Εκμετάλλευσης

Πίνακας 22: Ακαθάριστη Πρόσοδος Της Εκμετάλλευσης

Κλάδοι Παραγωγής Εκμετάλλευσης	Συνολική Παραγωγή χλγ. ή αριθμ.	Διατεθείσα παραγωγή σε άλλους κλάδους της εκμ/σης χλγ. ή αριθμ.	Συμβολή στην ακαθάριστη πρόσοδο της εκμ/σης χλγ. ή αριθμ.	Τιμή πώλησης ή εκτιμήσεως €/χλγ.	Συνολική αξία €	Συνολική επιδότηση ή εισοδηματική ενίσχυση €	Ακαθάριστη πρόσοδος ή ακαθάριστο εισόδημα €	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)*(4)	(6)	(7)=(5)+(6)	%
A. Φυτικής Παραγωγής								

Λογιστική Παρακολούθηση Αγροτικής Εκμετάλλευσης: Μελέτη Περίπτωσης

1. Σιτάρι	18.700	7.500	11.200	0,16	1.805	361	2166	1
2. Βαμβάκι	5.800	-	5.800	0,91	5.280	1.056	6.330	3,5
3. Μηδική	71.380	71.380	-	-	-	3.569	3.569	17,2
4. Ελιά	60.000	-	60.000	1	60.000	3.000	63.000	30,3
Σύνολο							75.065	36,1
B. Ζωικής Παραγωγής								
1. Πρόβατα Γαλακτοπαραγωγής								
α) γάλα	140.830	-	140.830	0,85	119.705,5	-	119.705,5	57,6
β) αρνιά απογ/θέντα	215	-	215	50	10.750	-	10.750	5,1
2. Αρνιά Παχυθέντα	90						2.250	1,1
α) ζ.β. σε χλγ *	750	-	750	3	2.250	-		
Σύνολο							132.705,5	63,9
Γενικό Σύνολο							207.770,5	100

* Αρχικό ζων βάρος 1.350 χλγ. και τελικό ζων βάρος 2.100, δηλ. παραχθέν ζων βάρος 750 χλγ.

Ανάλυση: Στον πίνακα 22 παρουσιάζεται ο υπολογισμός της ακαθάριστης προσόδου της εκμετάλλευσης. Παρατηρούμε πως υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στους δύο κλάδους παραγωγής, με τον ζωικό να υπερισχύει κατά πολύ του φυτικού.

Παραγωγικές Δαπάνες Της Εκμετάλλευσης

Πίνακας 23: Παραγωγικές Δαπάνες Της Εκμετάλλευσης

Συντελεστής Παραγωγής	€
A. Έδαφος	
1. Ενοίκιο ιδίου εδάφους	2.929,8
2. Ενοίκιο ξένου εδάφους	480
Σύνολο Εδάφους	3.409,8
B. Εργασία	
1. Αμοιβή οικογενειακής εργασίας	8.089,75
2. Αμοιβή ξένης εργασίας	8.077
Σύνολο	16.166,75
Γ. Κεφάλαιο	
1. Μεταβλητό	
• Σπόροι, λιπάσματα, φάρμακα	25,5
• Λιπάσματα	355,3
• Φάρμακα (φυτικής παραγωγής)	571,6
• Αγοραζόμενες ζωοτροφές	111.500
• Φάρμακα, εμβόλια κ.λ.π. (ζωική παραγωγή)	780,6
• Καύσιμα, λιπαντικά	15.370

• Αμοιβή ξένων μηχανημάτων	547,5
Σύνολο	129.150,5
2. Ετήσιες δαπάνες (πλην τόκων) Σταθερού Κεφαλαίου *	
• Αποσβέσεις	12.380
• Συντηρήσεις	10.800
• Ασφάλιστρα	3.500
Σύνολο	26.580
3. Τόκοι σταθερού και μεταβλητού κεφαλαίου	
• Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων & οφειλών	150
Σύνολο	150
Σύνολο Κεφαλαίου (1-3)	155.880,5
<u>Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών</u>	175.457,05

*Στο σταθερό κεφάλαιο συμπεριλαμβάνεται και το ζωικό κεφάλαιο

Ανάλυση: Στον πίνακα 22 συναντάμε τις παραγωγικές δαπάνες της οντότητας. Σημειώνεται πως το μεγαλύτερο μέρος των παραγωγικών δαπανών αφορά το μεταβλητό κεφάλαιο και ειδικότερα τις ζωοτροφές, καθώς ο οργανισμός στοχεύει στην καλύτερη δυνατή διατροφή του ζωικού τομέα παραγωγής.

Οικονομικά Αποτελέσματα

Πίνακας 24: Οικονομικά Αποτελέσματα

Ακαθάριστη Πρόσοδος (μείον) Παραγωγικές Δαπάνες	207.770,5 (175.457,05)	
Καθαρό Κέρδος		32.313,45
Αμοιβή Εργασίας (Ιδίας και Ξένης)	16.166,75	
(πλέον) Ενοίκιο Εδάφους (Ιδίου και Ξένου)	3.409,8	
(πλέον) Τόκοι Κεφαλαίου	150	
(πλέον) Κέρδος	32.313,45	
Αγροτικό Εισόδημα		52.040
Ενοίκιο Εδάφους (Ιδίου και Ξένου)	3.409,8	
(πλέον) Κέρδος	33.313,45	
Έγγειος Πρόσοδος		35.723,25
Ενοίκιο Εδάφους (Ιδίου)	2.929,8	
(πλέον) Τόκοι Κεφαλαίου	150	
(πλέον) Κέρδος	32.313,45	
Καθαρή Πρόσοδος		35.393,25
Αμοιβή Εργασίας (Ιδίας και Ξένης)	16.166,75	
(πλέον) Κέρδος	33.313,45	
Εισόδημα από Εργασία	48.480,2	
€/ 8ωρο		6.060,025

Ακαθάριστη Πρόσοδος	207.770,5	
(μείον) Μεταβλητό Κόστος	129.150,5	
Ακαθάριστο Κέρδος		78.620

Ανάλυση: Ο πίνακας 24 αποτελεί τον σημαντικότερο της παρούσας διπλωματικής εργασίας, διότι πραγματεύεται τις οικονομικές επιδόσεις της αγροτικής εκμετάλλευσης. Στον ανωτέρω πίνακα παρατηρούμε όλα τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης, καρπός όλων των προηγούμενων πινάκων, δηλαδή των εκτενών λογιστικών διεργασιών.

4.6 Σύνοψη

Από την ανάλυση του τρόπου εφαρμογής των διαδικασιών της αγροτικής λογιστικής από την μικρομεσαία επιχείρηση, που αποτέλεσε το δείγμα έρευνας, προκύπτουν δεδομένα- πληροφορίες προς την διαχειριστή της εκμετάλλευσης. Δεδομένων των παραπάνω, ο μάνατζερ της αγροτικής εκμετάλλευσης έχει όλες εκείνες τις απαραίτητες πληροφορίες για να προβεί στην χάραξη της στρατηγικής της οντότητας. Τέλος, συνάγεται η ύπαρξη σχέσης μεταξύ των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και του εσωτερικού ελέγχου, καθώς είναι σημαντικό εργαλείο στην κατοχή του εσωτερικού ελεγκτή της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

5.1 Συμπεράσματα

Όπως έγινε αντιληπτό από την παρούσα διπλωματική εργασία, που αποτελεί στην ουσία ένα πρότυπο βιβλίο λογιστικής παρακολούθησης αγροτικής εκμετάλλευσης, η παραπάνω επιχείρηση δραστηριοποιείται δυναμικά στον χώρο, όντας κερδοφόρα και με τις κατάλληλες διαχειριστικές κινήσεις μπορεί να αναπτυχθεί περισσότερο. Με άλλα λόγια έγινε μελέτη στο απαραίτητο πληροφοριακό δίκτυο, το οποίο θα τροφοδοτήσει με δεδομένα τον επιχειρηματία αγρότη, ώστε να διοικήσει με πιο ορθολογικό τρόπο την εκμετάλλευσή του.

Λογικό ως οικονομολόγος λογιστής, να μου κεντρίζει περισσότερο το ενδιαφέρον η λογιστική σκοπιά της αγροτικής εκμετάλλευσης, αλλά ο συνδυασμός τεχνογνωσίας του επαγγελματία αγρότη και γνώσεων ενός εξειδικευμένου οικονομολόγου – ελεγκτή, θα προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην επιχείρηση έναντι των λοιπών του αγροτικού τομέα. Πρόκειται για μία συνιστώσα που πολλές αγροτικές επιχειρήσεις υστερούν και εθελουφλούν, έτσι ώστε να μην επιτυγχάνουν τα επιθυμητά οικονομικά αποτελέσματα.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, στο τέταρτο κεφάλαιο της παρούσας μελέτης, αναπτύσσεται ένα λογιστικό πλαίσιο, το οποίο απεικονίζει πλήρως την οικονομική ταυτότητα της επιχείρησης. Στη προαναφερθέν λογιστική απεικόνιση της αγροτικής εκμετάλλευσης περιλαμβάνονται απογραφές, κοστολογήσεις και η εν γένει οικονομική δραστηριότητα τα οντότητας στον τομέα. Στο παρών κεφάλαιο συλλέχθηκαν όλες τα απαραίτητα δεδομένα, με σκοπό να εξάγουμε τα οικονομικά αποτελέσματα της εκμετάλλευσης.

Προκύπτει έτσι μια σαφής οικονομική εικόνα της επιχείρησης, η οποία καθίσταται κερδοφόρα και ανταγωνιστική, σε περίοδο κρίσης και σε ένα ανταγωνιστικό τομέα. Ο διαχειριστής έχοντας υπό την κατοχή όλα αυτά τα δεδομένα,

είναι σε θέση να λάβει τις ενδεδειγμένες αποφάσεις διοίκησης, με σκοπό να αυξήσει την κερδοφορία της αγροτικής εκμετάλλευσης και να μειώσει παράλληλα το κόστος παραγωγής του. Εν κατακλείδι, καταλαβαίνει κανείς πόσο χρήσιμη είναι η λογιστική παρακολούθηση στον αγροτικό τομέα, καθώς είναι ένα εργαλείο με το οποίο ο ιδιοκτήτης μπορεί να διοικήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την επιχείρησή του.

5.2 Περιορισμοί – Προβληματισμοί - Δυσκολίες

Δυσκολίες συνάντησα τόσο στο στάδιο της έρευνας, δηλαδή της συλλογής των απαραίτητων στοιχείων, όσο και στο στάδιο της συγγραφής και του ελέγχου, που είναι το δυσκολότερο και πιο ουσιαστικό κομμάτι μιας εργασίας. Οι περισσότεροι και κυριότεροι προβληματισμοί και περιορισμοί κατά την διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας, παρουσιάστηκαν κυρίως στο κομμάτι της παρακολούθησης των λογαριασμών κλάδων παραγωγής, καθώς πραγματεύονται θέματα πολύ εμπειρισταωμένα πάνω στην αγροτική δραστηριότητα. Ένα τέτοιος προβληματισμός αφορά την εκτροφή των ζωικών μονάδων και ο διαχωρισμός της παραγωγής της εκάστοτε μονάδας. Στην προσπάθεια να αντιμετωπίσω αυτές τις δυσκολίες, επικοινωνήσα με επαγγελματίες που έχουν χρόνια εμπειρία στον αγροτικό κλάδο, οι οποίοι μου μεταλαμπάδευσαν τις γνώσεις τους και μου έδωσαν απαραίτητα στοιχεία για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας, όπως τον κτηνοτρόφο και πρόεδρο του Αγροτικού Συνεταιρισμού Γαλάτιστας, Τσιαρτσιαφλή Άγγελο.

Άλλοι προβληματισμοί εκτός την εκτροφή των ζωικών μονάδων, αντιμετωπίστηκαν μετά τη συνάντησή μου με διάφορους επιστήμονες και επαγγελματίες. Για την φυτική παραγωγή και την κοστολόγηση των επιμέρους διαδικασιών της, συμβουλευτήκα τον γεωπόνο- μεταποιητή ελιάς, Νταλό Εμμανουήλ, προκειμένου να μου αποσαφηνίσει γεωργικούς όρους που πραγματεύομαι στην παρούσα εργασία. Στον τομέα αυτό καταλυτικό ρόλο διαδραμάτισε η επίκουρη καθηγήτρια του τμήματος Γεωπονίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, η οποία με τις ακαδημαϊκές γνώσεις με βοήθησε να οργανώσω τα στοιχεία που σου συνέλεξα για την αγροτική εκμετάλλευση, στα πλαίσια της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Τέλος, για προβληματισμούς εκτός της κοστολόγησης της μονάδας, όπως το φορολογικό πλαίσιο που διέπει τους αγρότες, η φοροτεχνικός-λογίστρια Ελένη Καραλή στάθηκε αρωγός στην προσπάθεια κατανόησης του τομέα

αυτού, σε συνδυασμό με την δικηγόρο Μαρία Αβέρη, της οποίας την βοήθεια επικαλέστηκα δια το νομικό πλαίσιο των αγροτών.

5.3 Προτάσεις Για Μελλοντική Έρευνα

Οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα συνοψίζονται στις εξής:

- Δημιουργία ενός ενιαίου λογιστικού πλαισίου σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με σκοπό την διευκόλυνση της συγκρισιμότητας των αγροτικών επιχειρήσεων.
- Μελέτη περίπτωσης της υποχρεωτικής εφαρμογής τουλάχιστον της βελτιωμένης απλογραφικής μεθόδου, σε όλο τον αγροτικό τομέα, με σκοπό τον καλύτερο εποπτικό έλεγχο.
- Μελέτη περίπτωσης φοροελάφρυνσης του φορολογικού συντελεστή για εισόδημα που προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα, προκειμένου να εξισορροπηθεί το χάσμα που υπάρχει στον ΦΠΑ αγορών (24%) και πωλήσεων (13%).
- Μελέτη δημιουργίας ομάδας παραγωγών για την διακίνηση αγροτικών προϊόντων και το πόσο θα επωφεληθούν οι παραγωγοί από την προοπτική αυτή.
- Μελέτη περίπτωσης υποχρεωτικής εφαρμογής εσωτερικού ελέγχου στον αγροτικό τομέα, με εποπτεία από ελεγκτή, με σκοπό τη διαφάνεια των οικονομικών αποτελεσμάτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

A. Διαδικτυακές Πηγές

- "Η έννοια της Λογιστικής". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <https://www.euretirio.com/logistiki-accounting/> (10/9/2018)
- "Η ιστορία της Λογιστικής". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15956> (10/9/2018)
- "Ιστορία Λογιστική στην Ελλάδα". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <http://www.orion-audit.gr> (10/9/2018)
- "Αγροτική Οικονομία". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file> (15/9/2018)
- "Η Λογιστική στην αγροτική εκμετάλλευση". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <http://nemertes.lis.upatras.gr> (15/9/2018)
- "Η έννοια του Ισολογισμού". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <https://www.euretirio.com/isologismos/> (17/9/2018)
- "Η φορολογία των αγροτών". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <https://www.artion.gr> (10/10/2018)
- "Accounting for Irrigation in the Hedonic Approach". <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/0002828053828455> (10/10/2018)
- "New opportunities of farm accounting". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <https://repositori.upf.edu/bitstream/handle/10230/619/497.pdf?sequence=1> (5/9/2018)
- "Environmental Farm Accounting: The Case of the Dutch Nutrients Accounting System". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <http://www.itrc.org/swrcb/Files/European%20Union%20Environmental%20Farm%20Accounting%201996.pdf> (5/9/2018)
- "The Importance of Information through Accounting Practice in Agricultural Sector-European Data Network". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο <https://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/33271965/FADN.pdf?A>

WSAccessKeyId=AKIAIWOWYYGZ2Y53UL3A&Expires=1543063368&Signature=7oWDMhxaQmfE9TaleorkiJ4VNws%3D&response-content-disposition=inline%3B%20filename%3DThe_Importance_of_Information_through_Ac.pdf (7/9/2018)

- “Historical Development Of Agricultural Accounting And Difficulties Encountered In The Implementation Of Agricultural Accounting”. Διαθέσιμο στο [διαδικτυακό τόπο](http://www.foodandagriculturejournal.com/Vol%201%20No%202%20107-116.pdf) <http://www.foodandagriculturejournal.com/Vol%201%20No%202%20107-116.pdf> (7/9/2018)
- “Assessing farm sustainability with the IDEA method - From the concept of agriculture sustainability to case studies on farms”. Διαθέσιμο στο [διαδικτυακό τόπο](https://www.researchgate.net/profile/Frederic_Zahm/publication/227650778_Assessing_farm_sustainability_with_the_IDEA_method_-_From_the_concept_of_agriculture_sustainability_to_case_studies_on_farms/inks/5a539f8da6fdccf3e2df882b/Assessing-farm-sustainability-with-the-IDEA-method-From-the-concept-of-agriculture-sustainability-to-case-studies-on-farms.pdf) https://www.researchgate.net/profile/Frederic_Zahm/publication/227650778_Assessing_farm_sustainability_with_the_IDEA_method_-_From_the_concept_of_agriculture_sustainability_to_case_studies_on_farms/inks/5a539f8da6fdccf3e2df882b/Assessing-farm-sustainability-with-the-IDEA-method-From-the-concept-of-agriculture-sustainability-to-case-studies-on-farms.pdf (8/9/2018)
- “Accounting for agriculture”. Διαθέσιμο στο [διαδικτυακό τόπο](http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.395.4909&rep=rep1&type=pdf) <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.395.4909&rep=rep1&type=pdf> (8/9/2018)
- “Evaluate farm accounting software”. Διαθέσιμο στο [διαδικτυακό τόπο](http://orgprints.org/2465/1/2465.pdf) <http://orgprints.org/2465/1/2465.pdf> (8/9/2018)
- “Software architecture for farm management information systems in precision agriculture”. Διαθέσιμο στο [διαδικτυακό τόπο](https://pdfs.semanticscholar.org/1d1e/ab2d266c035cf7a55741696b92ffb8e69151.pdf) <https://pdfs.semanticscholar.org/1d1e/ab2d266c035cf7a55741696b92ffb8e69151.pdf> (10/9/2018)

B. Βιβλιογραφικές Πηγές

- Η Λογιστική παράγων αναπτύξεως των οικονομικών οργανισμών 1997, *Αγγέλου Παπαδημητρόπουλου περ. ΛΟΓΙΣΤΗΣ τεύχος 512.*
- Γεωργική Λογιστική & Εκτιμητική 2007, *Γεώργιος Ι. Κιτσοπανίδης.*
- Φορολογικός & Λογιστικός Σύμβουλος του Αγρότη 2018, *Παπαδημητρίου Γιώργος - Νιφορόπουλος Κώστας*
- Το Нарκοπέδιο της Αγροτικής Επιχειρηματικότητας 2017, *Καχριμάνης Σπύρος*
- History of Accounting 2002, *By John R. Alexander at Net Gain, Association of Chartered Accountants in the United States)*
- Αγροτική Οικονομική 2010, *Αποστολόπουλος Δ. Κωνσταντίνος-Καλδής Ε. Παναγιώτης-Γαλατούλας Π. Ιωάννης*
- Το Παρόν Και Το Μέλλον Της Γεωργικής Πολιτικής Της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2014, *Βασιλείου Ιωάννης*
- Θέματα Φορολογικής Λογιστικής Στ Έκδοση 2017, *Χέβας Δημοσθένης*
- Φορολογική Λογιστική τόμος Α 2η έκδοση 2017, *Γκίνογλου Δημήτριος*
- Γενική Χρηματοοικονομική Λογιστική 2005, *Γκίνογλου Δημήτρης, Ταχυνάκης Παναγιώτης, Μωυσή Σαρίνα*
- Σύγχρονα Θέματα Ελεγκτικής και Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, *Νεγκάκης Χρήστος και Ταχυνάκης, Παναγιώτης*
- Εγχειρίδιο Επιχειρηματικής Γεωργίας 2007, *Προβατάς Δημήτρης*
- Αγροτική Οικονομική. Θεωρία και Πολιτική 2016, *Λιανός Θεόδωρος*

